

**LOOME RAHAASJADES ERAKORDSEID KOGEMUSI JA ÜLETAME
KLIENDI OOTUSI**

IuteCredit Europe AS
2018. majandusaasta aruanne

1 SISUKORD

1 SISUKORD.....	2
2 ÜLDINE TEAVE JA KONTAKTANDMED	3
3 LÜHENDID JA MÕISTED.....	4
4 TEGEVUSARUANNE 2018	5
5 KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	9
5.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	9
5.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	10
5.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	11
5.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	12
6 KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	13
6.1 Üldinformatsioon ettevõtte kohta	13
6.2 Uute muudetud standardite ja arvestuspõhimõtete tõlgendamine.....	13
6.3 Vastuvõetud, kuid mitte jõustunud standardid, mida ei ole ennetähtaegselt rakendatud.....	15
6.4 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte	17
7 Olulised raamatupidamislikud hinnangud, otsused ja eeldused.....	25
8 Riskijuhtimise üldpõhimõtted	26
9 Esitusviisi muudatused.....	31
10 Intressi- ja muu sarnane tulu.....	31
11 Intressikulu.....	31
12 Laenulepingute haldamise ja teenustasud ning leppetrahvid	32
13 Klientidele antud laenude allahindlus.....	32
14 Palgad ja muud tööjõukulud.....	32
15 Materiaalne põhivara.....	33
16 Immateriaalne põhivara.....	33
17 Muud tegevuskulud	34
18 Tulumaksukulu	34
19 Raha ja pangakontod.....	34
20 Klientidele antud laenud	34
21 Muud varad.....	35
22 Muud finantsinvesteeringud.....	35
23 Laenud ja võlakirjad investoritelt.....	35
24 Muud kohustised.....	36
25 Aktsiakapital	36
26 Investeeringud tütarettevõtetesse.....	36
27 Segmendiinfo	38
28 Õiglase väärtuse mõõtmine	39
29 Seotud osapooled.....	40
30 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata põhjaruanded.....	42
30.1 Koondkasumiaruanne	42
30.2 Finantsseisundi aruanne	43
30.3 Omakapitali muutuste aruanne	44
30.4 Rahavoogude aruanne.....	45
31 Kasumi jaotamise ettepanek.....	46
32 Juhatuse allkirjad 2018. majandusaasta aruandele	47
33 Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	48

2 ÜLDINE TEAVE JA KONTAKTANDMED

Aadress:	Maakri 19/21 10145 Tallinn Eesti Vabariik
Registrikood:	11551447
Telefon:	+372 622 9177
Peamine tegevusala:	Valdusettevõte
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS
Aruandeperiood:	1. jaanuar 2018 – 31. detsember 2018

3 LÜHENDID JA MÕISTED

Käesolevas rahvusvaheliste üldtunnustatud arvestuspõhimõtetega (International GAAP®) kooskõlas koostatud raamatupidamise aastaaruandes on kasutatud järgmisi lühendeid:

GAAP	Üldtunnustatud arvestuspõhimõtted
IASB	Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu
Tõlgendamise komitee	Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (varasem IFRIC ehk rahvusvaheline finantsaruandluse tõlgenduste komitee)
YOY	Eelmise aastaga võrreldes
EIR	Sisemine intressimäär
OCI	Muu koondkasum
CGU	Raha teeniv üksus
FVOCI	Õiglasest väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatav
FVPL	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatav
SPPI	Ainult põhiosa- ja intressimaksed
DVA	Deebetväärtuse korrigeerimine
CVA	Kreeditväärtuse korrigeerimine
FVA	Õiglase väärtuse korrigeerimine
ECL	Eeldatav krediidikahju
12mECL	12 kuu eeldatav krediidikahju
LTECL	Eluea jooksul eeldatav krediidikahju
PD	Makseviivituse tõenäosus
LGD	Makseviivitusest tingitud kahjumäär
EAD	Makseviivituses olev riskipositsioon
POCI	Ostetud või tekitatud krediidiriski tõttu langenud väärtusega (finantsvarad)

4 TEGEVUSARUANNE 2018

Sissejuhatus

IuteCrediti missioon on pakkuda klientidele rahaasjades erakordseid kogemusi, ületades nende ootusi. Me aitame alateenindatud kliente pangavaestel turgudel.

AS IuteCredit Europe (edaspidi: ICE) on valdusettevõte, mis on spetsialiseerunud tarbimislaenude andmisele oma 100% omanduses olevate tütarettevõtete kaudu, kasutades selleks nii oma- kui võõrkapitali. 2018. aasta 31. detsembri seisuga oli ICE-l kuus tütarettevõtet: ICS OMF IuteCredit SRL (edaspidi: ICM) Moldovas, „IuteCredit Albania SHA“ (edaspidi: ICA) Albaanias, IuteCredit Macedonia DOOEL-Skopje (edaspidi: ICMK) Makedoonias, IuteCredit Kosovo JSC (edaspidi: ICKO) Kosovos, IutePay Bulgaria EOOD (edaspidi: IutePay) Bulgaarias, FINAL S.H.A (ICA otsene tütarettevõte) ning esindus Bosnias ja Hertsegoviinas (edaspidi: ICBIH). ICE, ICM, ICA, ICMK, ICKO ja IutePay moodustavad üheskoos kontserni (edaspidi: IC).

Ettevõtetele ICM, ICA, FINAL, ICMK, ICKO ja IutePay viidatakse järgnevas aruandes ühiselt kui **tütarettevõtetele**.

ICE vastutab ettevõtete strateegilise juhtimise eest, mille alla kuuluvad muu hulgas:

- Strateegiliste eesmärkide seadmine
- Organisatsiooniline struktuur ja ettevõtete juhtkondade komplekteerimine
- Personalijuhtimise ja kasutajasõbralikkuse raamistiku loomine ja eesmärkide seadmine
- Finantsjuhtimise raamistiku loomine ja eesmärkide seadmine
- Müügi ja turunduse raamistiku loomine ja eesmärkide seadmine
- Teenusekorraldus ja tehnoloogiline areng
- Riskijuhtimine, sh laenuotodete kinnitamine ja üldine vastavusraamistik
- Andmekaeve
- Kontserni finantseerimis- ja investorsuhted

Tütarettevõtted osutavad klientidele teenuseid ning arendavad oma äritegevust kohalikus konkurentsikeskkonnas vastavalt ICE pakutavatele strateegilistele juhistele, raameeskirjadele, finantseerimisele ja tehnoloogiale. Tütarettevõtted haldavad kohalikke meeskondi, kliendibaase ja laenuportfelle ning arendavad suhteid kohalike investorite, reguleerivate asutuste ja partneritega.

ICM tegutseb alates 2008. aasta augustist, ICA alates 2015. aasta aprillist, ICMK alates 2017. aasta septembrist ning ICKO alates 2017. aasta oktoobrist. IutePay Bulgaria EOOD täidab tehnoloogia kulukeskuse ja kaarditeeninduskeskuse rolli.

Kontsern otsib aktiivselt uusi turgusid, kus oma teenust pakkuda.

Suurem osa 2018. aasta eesmärkidest suudeti täita

2018. aasta jooksul kasvas kontsern oma netotulu 150% (18,92 mln € aastal 2018 vs. 7,56 mln € aastal 2017), samas kui puhaskasum suurenes 148% (7,26 mln € aastal 2018 vs. 2,93 mln € aastal 2017).

Puhaskasumi marginaal (puhaskasum / kogutulu) oli 2018. aastal 22% (2017: 24%), ületades eesmärgiks seatud 20%. Samuti ületati laenude väljastamise eesmärki, milleks oli 80 mln €. Ka 2018. aastaks seatud 10 mln € suuruse omakapitali (pärast dividendide maksmist) saavutamise eesmärk ületati. Laenuportfelli puhaskasuväärtuse eesmärk õnnestus samuti ületada: 2018. aastal oli laenuportfelli puhaskasuväärtuseks 48,05 mln € (2017: 20,35 mln €).

Klientide laenukäitumise indeks (*customer performance index*, CPI) on IuteCrediti poolt spetsiaalselt välja töötatud näitaja, millega mõõdetakse laenumaksete tegelikku laekumist võrdluses oodatavate laenumaksetega, lähtudes klientidega sõlmitud laenulepingute maksegraafikutest. Tegemist on rahavoogudekeskse reaalsel olukorda peegeldava näitajaga, mis aitab vältida üleearust optimismi ning ebapiisavate eraldiste moodustamist. 2018. aastaks seatud CPI eesmärgid (> 88) õnnestus meil pea kõikides tegevuskohtades täita. See tähendab, et 2018. aastal tehti üle 88% oodatavatest laenumaksetest vastavalt laenulepingutele või maksimaalselt 30-päevase viivitusega.

Kõigele vaatamata ei õnnestunud meil saavutada aga oma kliendibaasi eesmärki ehk 400 000 klienti (tegelik tulemus: 333 000 klienti) ning oleme graafikust maas ka uute tehnoloogiliste lahenduste rakendamisega, mis aitavad meil laiendada oma teenuste valikut ning muuta teenuste kasutamine klientidele senisest veelgi mugavamaks.

Peamised konsolideeritud finantsnäitajad

	2018	2017
EBITDA (kasum/kahjum enne makse ja kulumit)	9 719 643 €	4 068 032 €
Varade tootlus ehk ROA (kasum / varad)	13,12%	12,72%
Omakapitali tootlus ehk ROE (kasum / omakapital)	57,18%	62,43%
Varade ja omakapitali suhe	4,36	4,91
Omakapital aktsia kohta (omakapital / aktsiakapital)	1,27	17,04
Kasum aktsia kohta (kasum / aktsiakapital)	0,73	10,64
Makstud dividendid aktsia kohta (makstud dividendid / aktsiakapital)	0,20	1,71

Emaettevõtte peamised finantsnäitajad

	2018	2017
Varade tootlus ehk ROA (kasum / varad)	22,17%	17,26%
Omakapitali tootlus ehk ROE (kasum / omakapital)	55,58%	64,95%
Varade ja omakapitali suhe	2,51	3,76
Omakapital aktsia kohta (omakapital / aktsiakapital)	1,33	17,04
Kasum aktsia kohta (kasum / aktsiakapital)	0,74	11,07
Makstud dividendid aktsia kohta (makstud dividendid / aktsiakapital)	0,20	1,71

Tarbimislaenutooted

IC laenutooted on tagatiseta tarbimislaenud maksetähtajaga 1–36 kuud ning auto tagatisel laenud tähtajaga kuni 60 kuud; laenusummad jäävad vahemikku 25 – 10 000 € ja krediitkulukuse määr sõltuvalt laenusummast, maksetähtajast ning kliendi tüübist ja staatusest vahemikku 30–240% aastas.

IC teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenude andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediitdireiting. Uue taotleja krediitdireiting määratakse võrreldes taotleja näitajaid heade ja halbade laenude statistiliste kliendirühmade ning asjakohaste andmebaasidega. Uuest laenuaotlustest on kiidetud heaks Moldovas 57%, Albaanias 69%, Makedoonias 50% ja Kosovos 46%. Mitmendat korda meie juurde pöörduvate klientide puhul kohaldame isiklikku krediitdireitingut, mis põhineb kliendi enda varasemal laenukäitumisel. Kontserni ettevõtte on kiitnud heaks enam kui 60% kõigist laenuaotlustest.

Laene antakse läbi agendivõrgustiku (nt poed, rahaülekannetega tegelevad ettevõtted, postiasutused) ja meie enda harukontorite. 2018. aasta lõpu seisuga oli meil kokku 21 harukontorit. IC annab laene ainult pangakontole, võtab tagasimakseid vastu pangakontole ega tee klientidega sularahaoperatsioone. Teatud IC agendid teostavad ka sularahaoperatsioone ning võtavad enda kanda sellest tulenevad riskid.

Tulubaas

Kontserni tulu koosneb (i) laenulepingutega seotud teenustasudest, mida makstakse laenuaotluse vastuvõtmise ja töötlemise, laenu andmise ning kehtivate laenu tingimuste muutmise eest; (ii) intressidest, mis makstakse tasumata põhisummalt; ja (iii) mitmesugustest tasudest, mida kohaldatakse laenulepingu rikkumiste või hilisema muutmise korral.

Kogu IC äritegevus rajaneb põhimõttel, et me vajame hea laenukäitumisega kliente ning tahame vältida probleemseid ja lepinguid rikkuvaid kliente. Sellest tulenevalt tuleb suurem osa kontserni intressi- ja teenustasutuludest klientidelt, kellel on hea laenukäitumine. Laenulepingu tingimuste rikkumisel maksmisele kuuluvad tasud on kehtestatud eesmärgiga kompenseerida kaotatud raha, mis oleks pidanud laekuma, kui klient oleks teinud laenumakseid vastavalt laenulepingule.

Kliendibaas ja portfell

2018. aasta lõpu seisuga oli IC andmebaasis rohkem kui 333 000 üksikisikut (2017: üle 209 000). Naised moodustavad kliendibaasist Moldovas 48%, Albaanias ja Makedoonias 40% ning Kosovos 30%. Umbes pooled kliendid on kasutanud meie teenuseid ka varem ning on vähemalt ühe laenu juba edukalt tagasi maksnud. Klientide vanus kajastab iga riigi populatsiooni vanuselist läbilõiget.

Laenuportfelli puhasväärtus (st laenuõuete jääk korrigeerituna laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlusega) kasvas aasta võrdluses ligikaudu 136%, jõudes rekordilise 48,05 mln € tasemele (2017: 20,35 mln €). 2018. aasta 31. detsembri seisuga oli tulevikus saadaolevate vahendus-, garantii- ja teenustasude summa 21,65 mln € (2017: 8,40 mln €).

2018. aasta lõpu seisuga moodustasid nõuetekohaselt tagasimakstavatest laenudest ligikaudu 42% laenutooted maksetähtajaga üle 12 kuu (2017: 39%) ja ca 58% laenutooted maksetähtajaga kuni 12 kuud (2017: 61%).

Klientide laenukäitumise indeks (CPI) on näitaja, millega me mõõdame laenumaksete tegelikku laekumist võrdluses oodatavate laenumaksetega, lähtudes klientidega sõlmitud laenulepingute maksegraafikutest. 2018. aastal (ja kuni aastaaruande koostamise kuupäevani) tehti üle 88% oodatavatest laenumaksetest vastavalt laenulepingutele või maksimaalselt 30-päevase viivitusega.

Meeskonnatöö tõhusus

2018. aasta lõpu seisuga oli kontsernis 233 töötajat (2017: 133). Kontserni aritmeetiline keskmine aastatulu töötaja kohta ületas 140 400 € (2017: 92 800 €). Jätkame tööprotsesside efektiivsuse tõstmist ja meeskonnaliikmete isikliku tööpanuse mõõtmist ning näeme juba lähiajal tootlikkuse kasvu tasemele 150 000 € aastas.

Meeskonna palgatase (sh boonused) ületab nii kohalike turgude keskmist kui kontsernile teada olevate andmete kohaselt ka finantssektori asjakohaseid tasemeid. Meeskonna tööjõukulud 2018. aastal olid 3,88 mln € (2017: 1,47 mln €). Peame õigeks, et ettevõtte ja selle kasumi kasvamisel saaks kõrgemalt tasustatud ka meie meeskond.

Õigusriskid

Kontsern peab tagama, et riigiasutused tunnustaksid tema tegevust ja laenulepinguid. Kõikides riikides, kus me laene anname, on tegevuse alustamise eeltingimuseks teatud riiklik litsents või tunnustus ning regulatsioonide järgimine. Riigi ja õiguskaitseasutuste poolne tunnustamine on muus osas tagatiseta laenude puhul ainuke tagatis laenuandjale ja tema investoritele.

ICM on saanud Moldova valitsuselt tegevusloa mikrofinantseerimisalaseks tegevuseks. 2015. aasta aprillikuus sai ICA tegevusloa Albaania keskpangalt. Aastal 2017 said vastavad tegevusload ka ICMK ja ICKO.

ICE kui emaettevõtte ise ei tegutse valdkonnas, kus oleks vaja litsentsi. ICE soovib olla läbipaistev ning selle tagamiseks avalikustab ta investoritele kvartaliaruandeid ja lähtub oma raamatupidamises IFRS-i standarditest, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Laenulepingute tingimusi ja nende muutmist kontrollib kontserniväline advokaat. Lepingutingimuste jõustamist jälgitakse ning kõigist raskustest nende rakendamisel kohalikus kohtusüsteemis antakse teada.

Investorsuhted

Kontserni investeerimistooteid ja investoraruandlust kujundatakse vastavalt vajadusele ning seetõttu neid käesolevas aastaaruandes ka täpsemalt ei kirjeldata. Kontsern korraldab ainult suunatud pakkumisi (Eesti väärtpaberituruseaduse § 12 lg 2), väljastades võlakirju või võttes laene, ning on täheldanud erinevate institutsioonide ja edukate ettevõtete kasvavat huvi paigutada osa oma vabast rahast suhteliselt paindlikku, läbipaistvasse ja suure tootlusega finantstootesse. Kõigile investoritele saadetakse kvartaliaruandeid. Ka ICE tütarettevõtted arendavad suhteid ja sõlmivad laenulepinguid kohalike investorite ja ühisrahasutusplatvormidega, kui intressimäärad seda soosivad, võttes arvesse ka valuutariski.

2018. aastal kaasas kontsern investoritelt üle 21,9 mln € lisakapitali. Täiendava kapitali kaasamine aitas kasvatada kontserni kliendibaasi ja käivet, eriti Albaanias.

Investoritele võlgnetavate summade kaalutud keskmine aastane intressimäär ületas 14% (2017: 14%). 2018. aastal investoritele makstud intresside kogusumma oli üle 3,68 mln € (2017: 1,73 mln €). Kontsern täitis probleemideta kõik oma kohustused.

Sotsiaalne vastutus

Kontsern tunnetab oma rolli ja vastutust ühiskonnas ning teadvustab endale, et läbi oma tegevuste mõjutab ta ümbritsevat ühiskonda ka laiemalt. Selle väljendamiseks järgitakse kontsernis järgmisi sotsiaalse vastutuse põhimõtteid:

- Ollakse riikidele abiks töökohtade loomisel ja panustatakse riigi maksutuludesse. ICM-ile omistati Moldovas juba kolmandat aastat järjest suure maksumaksja tiitel.
- Kogu 2018. aasta vältel Moldovas, Albaanias, Kosovos ja Makedoonias makstud tööjõu- ja tulumaksude summa oli üle 2,9 mln €, millele lisanduvad veel Eestis ja Bulgaarias tasutud maksud.
- Genereeriti läbi suurte kodumasinade tarbimise finantseerimise ka vähemalt 4,5 mln € käibemaksutulu.
- Pakutakse motiveerivat tööd ja eneseteostusvõimalusi 233 andekale ja motiveeritud inimesele.
- Toetatakse spordi ja tervislike eluviiside populariseerimist läbi erinevate projektide.
- Järgmised 4 aastat on ICKO Kosovo Olümpiakomitee sponsor.
- ICM ja ICA on Moldovas peetava Chişinău maratoni ning Albaanias toimuva Tirana maratoni sponsorid.
- Toetatakse erinevaid sotsiaalprogramme (nt toetatakse teatripiletite ostu, annetatakse jõulukingitusi).

Töötajate heaolu ja motivatsioon

Usutakse, et edu aluseks on lojaalsed, pühendunud, eetilised ja tulemustele orienteeritud töötajad. IC personalipoliitika eesmärk on väärtustada, arendada ja hoida kontserni töötajaid ühtsete põhimõtete järgi, mis hõlmab personalijuhtimist ja planeerimist, läbimõeldud värbamis- ja valikuprotsessi ning sellele järgnevat eesmärgipärast ja motiveerivat arengut.

Iga töötaja töö tulemusi mõõdetakse ja jälgitakse individuaalselt.

Kontserni personalipoliitika oluliseks osaks on personalijuhtimine, mis on iga juhi oluline ülesanne ning mille täitmine tagab sujuva koostöö ja hea töötulemuse.

Kontserni personalijuhtimise peamised eesmärgid on järgmised:

- Areneme organisatsiooniks, mis õpib iga töötaja kogemustest ja teadmistest.
- Arendame oma töötajaid ja meeskonnatööd.
- Oleme avatud ja ausad ning julgustame mitmepoolset kommunikatsiooni.

Eesmärgid aastaks 2019

Kontsern kavatseb kasvatada oma laenuportfelli puhasväärtuse 2019. aasta lõpuks vähemalt 100 mln € suuruseks, ilma et klientide laenukäitumise indeks väheneks (CPI > 88%) või tegevuskulude osakaal võrreldes intressituluga märkimisväärselt kasvaks.

2019. aastaks on seadnud kontsern endale järgmised eesmärgid:

- Üle 500 000 kliendi andmebaasis
- Üle 150 mln € väljastatud laene
- Laenuportfelli puhasväärtus aasta lõpuks 100 mln €
- Intressi- ja teenustasu tulud üle 55 mln €
- Puhaskasumi marginaal vähemalt 20%
- Uus tehnoloogiline platvorm, et laiendada klientidele pakutavate finantsteenuste hulka
- Dividendid aktsia kohta 25 senti

Eelduslik omakapital 2019. aasta lõpus peaks olema vähemalt 22 mln € (pärast dividendimakseid). Kontsern võib korrigeerida aasta keskel oma eesmäärke vastavalt valuutakursside kõikumisele. Valuutarisk võib saada mitmetes riikides äri kasvu takistavaks teguriks.

Kontsern võib laiendada oma äritegevust omandades teisi finantssektorisse kuuluvaid ettevõtteid.

5 KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

5.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne

	Lisad	2018 EUR	2017* EUR
Intressi- ja muu sarnane tulu	10	22 602 298	8 755 731
Intressi- ja muu sarnane kulu	11	-3 854 657	-1 546 614
Intressi- ja teenustasutulu kokku		18 747 641	7 209 117
Laenulepingutega seotud teenustasud ja leppetrahvid	12	10 549 491	3 588 438
Laenulepingutega seotud teenustasud kokku		10 549 491	3 588 438
Muud tulud		730	0
Laenude allahindlus	13	-10 376 484	-3 238 081
Äritulud kokku		18 921 378	7 559 474
Tööjõukulud	14	-3 885 403	-1 471 472
Amortisatsioonikulu	15, 16	-219 609	-68 569
Muud tegevuskulud	17	-5 977 976	-2 182 950
Tegevuskulud kokku		-10 082 989	-3 722 991
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest		661 644	162 979
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest kokku		661 644	162 979
Kasum enne tulumaksu		9 500 033	3 999 462
Tulumaksukulu	18	-2 243 722	-1 071 215
Aruandeaasta kasum		7 256 311	2 928 247
Muu koondkasum			
Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse:			
Kursivahede mõju välismaiste äriüksuste tulemuste ümberarvestamisele		504 787	117 757
Koondkasum kokku		7 761 098	3 046 005
Kasumiosa, mis kuulub omanikele		7 761 098	3 046 005
Koondkasum kokku, mis kuulub omanikele		7 761 098	3 046 005

* Korrigeeritud – vt täpsemalt lisast 9

Lisad lehekülgedel 13–46 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

5.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

	Lisad	31.12.2018 EUR	31.12.2017 EUR
Varad			
Raha ja pangakontod	19	2 627 643	1 793 258
Klientidele antud laenud	13, 20	48 050 771	20 352 419
Ettemaksed		250 697	32 661
Muud varad	21	1 669 362	244 423
Muud finantsinvesteeringud	22	1 455 646	10 000
Materiaalne põhivara	15	496 334	204 614
Immateriaalne põhivara	16	739 644	378 647
Varad kokku		55 290 097	23 016 022
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Laenud ja võlakirjad investoritelt	23	39 178 464	17 207 372
Muud kohustised	24	3 421 465	1 118 534
Kohustised kokku		42 599 929	18 325 906
Omakapital			
Aktiivkapital	25	10 000 000	275 200
Kohustuslik reservkapital		27 520	27 520
Ülekurss		0	37 761
Realiseerimata kursivahed		378 250	-126 536
Jaotamata kasum		2 284 397	4 476 171
Omakapital kokku		12 690 167	4 690 116
Kohustised ja omakapital kokku		55 290 097	23 016 022

Lisad lehekülgedel 13–46 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

5.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

	Aktiivkapital EUR	Kohustuslik reservkapital EUR	Ülekurs EUR	Realiseerimata kursivahed EUR	Jaotamata kasum EUR	Kokku EUR
01.01.2017	275 200	0	37 761	-244 293	2 045 444	2 114 112
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	2 928 247	2 928 247
Muu koondkasum						
Välisvaluuta ümberarvestamine	0	0	0	117 757	0	117 757
Koondkasum kokku	0	0	0	117 757	0	117 757
Kohustuslik reservkapital	0	27 520	0	0	-27 520	0
Dividendid	0	0	0	0	-470 000	-470 000
31.12.2017	275 200	27 520	37 761	-126 536	4 476 171	4 690 116
01.01.2018	275 200	27 520	37 761	-126 536	4 476 171	4 690 116
IFRS 9 rakendamise mõju	0	0	0	0	-995 979	-995 979
01.01.2018 (korrigeeritud)*	275 200	27 520	37 761	-126 536	3 480 193	3 694 137
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	7 256 311	7 256 311
Muu koondkasum						
Välisvaluuta ümberarvestamine	0	0	0	504 787	0	504 786
Koondkasum kokku	0	0	0	504 787	0	504 786
Sissemaksed aktsiakapitali	31 228	0	3 168 702	0	0	3 199 930
Aktiivkapitali suurendamine	9 693 572	0	-3 206 463	0	-6 487 109	0
Dividendid	0	0	0	0	-1 965 000	-1 965 000
31.12.2018	10 000 000	27 520	0	378 250	2 284 397	12 690 167

* Korrigeeritud – vt täpsemalt lisast 6.2

Lisateave aktsiakapitali kohta on toodud lisades 18 ja 25.

Lisad lehekülgedel 13–46 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

5.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne

	Lisad	2018 EUR	2017* EUR
Äritegevus			
Aruandeaasta kasum		7 256 311	2 928 247
Korrigeerimised aruandeaasta kasumi neto rahavooga vastavusse viimiseks:			
Amortisatsioonikulu	15, 16	219 609	68 569
Laenude allahindlus	13	10 376 484	3 238 081
Firmaväärtuse langus	26	278 505	0
Valuutakursside muutuste mõju		-661 644	-162 979
Intressi- ja muu sarnane tulu	10	-22 602 298	-8 755 731
Laenulepingute haldamise ja teenustasud ning leppetrahvid	12	-10 549 491	-3 588 438
Intressikulu	11	3 854 657	1 542 329
Tulumaksukulu	18	2 243 722	1 071 215
Rahavood äritegevusest enne varade ja kohustiste muutust		-9 584 145	-3 658 707
Investoritelt saadud laenud		26 081 021	10 113 895
Investoritele tagasimakstud laenud		-10 757 968	-2 557 804
Arvelduskrediidi muutus		1 973 550	2 618 379
Klientidele väljamakstud summad		-81 721 802	-35 469 239
Klientidelt laekunud põhiosa tagasimaksed kokku		51 300 711	22 286 240
Laekunud intressid, teenus- ja muud tasud		27 498 957	11 008 060
Muude varade muutus		-465 531	99 927
Muude kohustiste muutus		3 669 499	456 952
Makstud tulumaks		-1 403 382	-896 542
Makstud intressid		-3 676 756	-1 729 588
Rahavood äritegevusest kokku		2 914 154	2 271 574
Investeeringustegevus			
Põhivara soetamine	15, 16	-778 107	-400 507
Netorahavood tütarettevõtete soetamisest kokku		-1 056 708	0
Laekumised muudest finantsinvesteeringutest	22	10 000	0
Tasutud muude finantsinvesteeringute eest	22	-1 455 646	0
Rahavood investeeringustegevusest kokku		-3 280 461	-400 507
Finantseerimistegevus			
Aktsiakapitali suurendamine		3 199 930	0
Makstud dividendid	18	-1 965 000	-470 000
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		1 234 930	-470 000
Raha ja rahalähendite muutus		868 623	1 401 067
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses		1 793 259	336 383
Raha ja rahalähendite muutus		868 623	1 401 067
Valuutakursside muutuste mõju		-34 239	55 809
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	19	2 627 643	1 793 259
		31.12.2018	31.12.2017
Raha ja rahalähendid:			
Sularaha		1 068	470
Piiranguteta arvelduskonto		2 626 575	1 792 789

* Korrigeeritud – vt täpsemalt lisast 9

Lisad lehekülgedel 13–46 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

6 KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

6.1 Üldinformatsioon ettevõtte kohta

AS-i IuteCredit Europe (edaspidi: ettevõtte) ja tema tütarettevõtete (edaspidi koos: kontsern) 2018. aasta 31. detsembril lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande väljastamine kinnitati juhatuse otsusega 19. veebruaril 2019. Ettevõtte omanikel on õigus raamatupidamise aastaaruannet pärast selle väljastamist muuta.

AS IuteCredit Europe (edaspidi: ettevõtte või emaettevõtte) on Eestis registreeritud ja tegutsev aktsiaselts registrijärgse asukohaga aadressil Maakri 19/2, Tallinn.

IuteCredit SRL, Iutecredit Albania SHA, FINAL SHA (ICA otsene tütarettevõtte), IuteCredit Macedonia DOOEL–Skopje, IuteCredit Kosovo JSC ja Iutepay Bulgaria EOOD on tarbimislaene pakkuvad krediidiandjad, mille ainuomanik on AS IuteCredit Europe. Ettevõtte on esindus ka Bosnias ja Hertsegoviinas (edaspidi: ICBH). Käesolev aastaaruanne sisaldab AS-i IuteCredit Europe ja tema tütarettevõtete konsolideeritud finantsaruandeid. Kontserni struktuuri on kirjeldatud täpsemalt lisas 26. Suhteid kontserni teiste seotud osapooltega on kirjeldatud lisas 29.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) välja antud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Kui ei ole märgitud teisiti, on järgnevalt esitatud arvestuspõhimõtteid kasutatud järjepidevalt kõikidel käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastatud perioodidel.

6.2 Uute muudetud standardite ja arvestuspõhimõtete tõlgendamine ja rakendamine

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud standardid IFRS 9 ja IFRS 7R, mida kontsern on rakendatud alates 1. jaanuarist 2018. Aruandeperioodil ei ole kontsern rakendatud ennetähtaegselt ühtegi muud standardit, tõlgendust ega muudatust, mis on vastu võetud, kuid pole veel jõustunud.

IFRS 9 „Finantsinstrumentid“

Standardi IFRS 9 lõppversioon koondab kõiki finantsinstrumentide projekti etappe ning asendab standardi IAS 39 ning kõik eelnevad IFRS 9 versioonid. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustiste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglistiku ja riskimaandamisarvestuse (*hedge accounting*) erireeglid.

IFRS 9 kohaldatakse standardi IAS 39 asemel kõigil 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatel aruandeperioodidel.

Kontsern ei ole IFRS 9 rakendusalaske kuuluvate finantsinstrumentide puhul võrdlusinformatsiooni korrigeerinud. Finantskohustiste klassifitseerimine ja mõõtmine ei muutunud.

Kontsern on kasutanud IFRS 9 üleminekusätetega lubatud võimalust võrdlusinformatsiooni mitte korrigeerida. Finantsvarade bilansilise väärtuse korrigeerimine ülemineku kuupäeva seisuga kajastati jaotamata kasumi algsaldos. Võrdlusperioodi kohta lisades avalikustatud informatsioon on sama kui eelmisel aastal IAS 39 kohaselt avalikustatud informatsioon.

Järgnevas tabelis on toodud välja kontserni poolt avalikustatav informatsioon, mida IFRS 9 rakendamine mõjutas. Jaotamata kasumi algsaldot korrigeeriti 995 979 € võrra, et kajastada üleminekuga tekkinud erinevus eelmisel perioodil standardiga IAS 39 kooskõlas kantud krediidikahju mudeli alusel kajastatud allahindluse lõppsaldo ning 2018. aasta 1. jaanuari seisuga standardiga IFRS 9 kooskõlas eeldatava krediidikahju mudeli alusel kajastatud allahindluse vahel.

Jaotamata kasumi korrigeerimine IFRS 9 rakendamisel: EUR	31.12.2017	Korrigeerimine	01.01.2018
Jaotamata kasum	4 476 171	-995 978	3 480 193

Vt ka lisa 20.

Muudatused klassifitseerimises ja mõõtmises

Klassifitseerimise ja mõõtmise kategooria leidmiseks tuleb IFRS 9 kohaselt hinnata kõiki finantsvarasid

(v.a omakapitali- ja tuletisinstrumentid) ettevõttes asjakohaste varade haldamiseks rakendatava ärimudeli ning instrumendi lepinguliste rahavoogude iseloomu alusel.

Standardi IAS 39 kohased finantsvarade mõõtmiskategooriad (õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatav ehk FVPL, müügiarv, lunastustähtajani hoitav ja korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatav) on asendatud järgmistega:

- Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad võlainstrumentid
- Õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatavad (FVOCI) võlainstrumentid, mille kajastamise lõpetamisel kantakse nendega seotud kasum või kahjum kasumiaruandesse
- Õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatavad (FVOCI) omakapitaliinstrumentid, mille kajastamise lõpetamisel nendega seotud kasumit või kahjumit kasumiaruandesse ei kanta
- Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad (FVPL) finantsvarad

Finantskohustiste kajastamine standardiga IAS 39 võrreldes eriti ei muutu, v.a õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate kohustistega seotud krediidiriskist tulenevate kasumite ja kahjumite puhul. Sellised liikumised kajastatakse muus koondkasumis ning hiljem neid kasumiaruandesse ümber ei klassifitseerita.

Kontserni finantsvarade ja -kohustiste klassifitseerimist on kirjeldatud käesolevas lisas.

Muudatused väärtuse languse arvutamises

IFRS 9 rakendamisega muutusid kontserni laenude väärtuse langemisest tuleneva kahju kajastamise aluspõhimõtted: IAS 39 kohane tekkinud kahjumi mudel asendus tulevikku vaatava eeldatava krediidikahju (ECL) mudeliga. IFRS 9 kohaselt peab kontsern kajastama eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse kõikide laenude ja muude võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, samuti siduvate laenuandmiskohustiste ja finantstagatislepingute puhul. Allahindluse suuruse määramisel tuginetakse lähema 12 kuu jooksul tõenäoliste makseviivitustega seotud krediidikahjudele, välja arvatud juhul, kui pärast esmast kajastamist on krediidirisk oluliselt suurenenud. Ostetud või tekkinud langenud krediitkvaliteediga (POCI) finantsvara definitsioonile vastavate finantsvarade puhul võetakse allahindluse suuruse määramisel aluseks vara eluea jooksul tõenäolised muutused eeldatavates krediidikahjudes.

IFRS 7R

IFRS 9 ja IAS 39 vaheliste erinevuste kajastamiseks uuendati ka standardit IFRS 7 „Finantsinstrumentid: avalikustatav teave“ ning kontsern rakendab seda alates 1. jaanuarist 2018 koos standardiga IFRS 9.

IFRS 7R nõuab täpsema informatsiooni avalikustamist riskimaandamisarvestuses ka juhul, kui majandusüksus on valinud võimaluse jätkata riskimaandamisarvestust vastavalt standardile IAS 39.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“

Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendada kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Standardi nõuded hakkavad kehtima ka ettevõtte tavapärase tegevuse väljundiks mittefinantsvarade müümisest saadud kasumite ja kahjumite kajastamisele ja mõõtmisele (nt materiaalse või immateriaalse põhivara müügile). Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamisnõuded, nt kogutulu jaotuse avalikustamine muutub detailsemaks ning avalikustatakse informatsioon teostamiskohustuste (*performance obligations*) kohta, lepinguvara ja -kohustiste saldode muutused ning peamised juhtkonna hinnangud ja eeldused. Juhtkond on hinnanud muudatuse rakendamise mõju ebaoluliseks.

IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu“ selgitused

Selgituste eesmärgiks on selgitada IASB kavatsusi IFRS 15 väljatöötamisel. Täpsustatud on teostamiskohustuste identifitseerimist, agendina tegutsemise kriteeriumeid ning litsentsitasude kajastamist. Esimese puhul muudeti 'eraldi identifitseeritava' põhimõtte sõnastust; teise puhul on antud juhiseid hindamiseks, kas ettevõtte tegutseb agendi või põhitöövõtjana, ning kuidas rakendada kontrollipõhimõtet. Litsentside kajastamise osas on lisatud juhised intellektuaalomandi ja litsentsitasude kajastamiseks. Selgitustega antakse ka täiendavaid praktilisi nõuandeid ettevõtetele, kes rakendavad IFRS 15 täielikult tagasiulatuvalt või on valinud osaliselt tagasiulatuva rakendamise. Juhtkond on hinnanud muudatuse rakendamise mõju ebaoluliseks.

IFRS 2 „Aktsiapõhine makse“ muudatused: klassifitseerimine ja mõõtmine

Muudatustega antakse juhised optsiooni üleandmise tingimuste mõjude arvestamiseks rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksete hindamisel ja kajastamisel raamatupidamises, kinnipeetava tulumaksukohustise kajastamiseks tasaarveldatavate aktsiapõhiste maksete puhul ja selliste aktsiapõhiste maksete tingimuste muudatuste kajastamiseks, mille tulemusena muutub aktsiapõhise makse klassifikatsioon rahas arveldatavast omakapitaliinstrumentides arveldatavaks. Juhtkond on hinnanud muudatuse rakendamise mõju ebaoluliseks.

IAS 40 muudatused: reklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringuks

Muudatustega täpsustatakse, millal peaks ettevõtte klassifitseerima põhivara, sh lõpetamata põhivara, kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi. Kasutusviis muutub, kui vara vastab või enam ei vasta kinnisvarainvesteeringu mõistele ja kasutusviisi muutuse kohta on olemas selge tõendus. Ainuüksi juhtkonna kavatsus kasutusviisi muuta ei ole piisav vara ümberklassifitseerimiseks. Juhtkond on hinnanud muudatuse rakendamise mõju ebaoluliseks.

IFRIC-i tõlgendus 22: välisvaluutatehingud ja ettemaksed

Tõlgendus selgitab välisvaluutas tehtud ettemaksete raamatupidamislikku kajastamist ja katab sellised tehingud, mille puhul ettevõtte kajastab tasutud või saadud ettemaksu tulemusena mittefinantsvara või -kohustise enne soetatud vara, kulu või tulu kajastamist. Muudatuse kohaselt on tehingu kuupäevaks, mille alusel määrata kasutatav valuutakurs, sellise ettemaksuvara või ettemakstud tulu kajastamise kuupäev. Kui ettemakseid tehakse mitmes osas, tuleb ettevõttel määrata tehingu kuupäev iga sellise saadud või tasutud ettemakse kohta eraldi. Juhtkond on hinnanud muudatuse rakendamise mõju ebaoluliseks.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016“. Juhtkond on hinnanud muudatuse rakendamise mõju ebaoluliseks.

IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“. See täiendus kaotab IFRS-i esmakordsele kasutajale lühiajaliselt lubatud erandid finantsinstrumentide, töötajatele makstavate hüvitiste ja investeerimisettevõtete seotud avalikustamissoetuste osas.

IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“. Muudatustega selgitatakse, et riskikapitaliettevõtetel ja muudel kvalifitseeruvatel ettevõtetel on võimalus esialgsel arvele võtmisel otsustada kajastada investeeringut õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande ning seda on võimalik otsustada iga investeeringu puhul eraldi ehk rakendada investeeringupõhiselt.

6.3 Vastuvõetud, kuid mitte jõustunud standardid, mida ei ole ennetähtaegselt rakendatud

IFRS 16 „Rendiarvestus“

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale). Uue standardi kohaselt peavad kajastama rentnikud suurema osa rentidest oma finantsaruannetes. Kui mõned erandid välja arvata, kajastatakse kõiki rente ühtse mudeli alusel. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Juhtkond on hinnanud rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtete mõju mõlemale lepingupoolele ning otsustanud taotleda rentnikuna luba alternatiivse laenuintressi kasutamiseks. Üleminek standardile IFRS 16 toimub 1. jaanuaril 2019 ning tagasiulatuva rendilepinguid puudutavaid korrigeerimisi sellega seoses ei tehta. 1. jaanuaril 2019 kajastas kontsern vastava rendikohustise vastu kasutamissoiguse esemeks oleva vara summas 3,11 mln € (read „Materiaalne põhivara“ ja „Muud kohustised“).

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel

Muudatustes käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mitte kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osaliselt ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IFRS 9 muudatus: negatiivse hüvitisega ettemaksed

Muudatust kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatusega lubatakse kajastada finantsvara, mille lepingutingimused lubavad või nõuavad, et lepingupool maksaks või saaks lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral mõistlikus suurusel hüvitist (st vara omaniku seisukohalt vaadatuna tekiks nii 'negatiivne hüvitis'), korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muu koondkasumi kaudu. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IAS 28 muudatused: pikaajalised osalused sidus- ja ühisettevõtetes

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega käsitletakse seda, kas pikaajalisi osalusi sidus- ja ühisettevõtetes, mis moodustavad sisuliselt osa netoinvesteeringust kõnealustesse sidus- või ühisettevõtetesse, tuleks mõõta (ja nende väärtuse langust kajastada) vastavalt standardile IFRS 9 või IAS 28 või tuleks neid rakendada kombineeritult. Muudatustega täpsustatakse, et kapitaliosaluse meetodil mittekajastatavate pikaajaliste osaluste kajastamisel kohaldab ettevõtte esmalt standardit IFRS 9 ning alles seejärel standardit IAS 28. Standardi IFRS 9 rakendamisel ei arvesta ettevõtte seega pikaajaliste osaluste bilansilise väärtuse korrigeerimisega, mis standardi IAS 28 rakendamisel tekib. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IFRIC-i tõlgendus 23: ebakindlus tulumaksu kajastamisel

Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgenduses käsitletakse tulumaksu kajastamist juhtudel, kus maksustamisviisile omane määramatus mõjutab standardi IAS 12 rakendamist. Tõlgenduses antakse suuniseid ebamääraste maksustamisviiside eraldi ja koos kajastamise, maksuhalduri kontrolli, ebakindluse kajastamiseks sobiva meetodi valimise ning asjaolude muutumise kajastamise kohta. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IAS 19 muudatus: plaani muutmine, kärpimine või arveldamine

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega pannakse majandusüksustele kohustus uuendada aktuaarseid eeldusi, et teha pärast plaani muutmist, kärpimist või arveldamist kindlaks jooksva tööalase teenistuse kulutus ning netointress ülejäänud aruandlusperioodiks. Samuti täpsustatakse muudatustega seda, kuidas mõjutab plaani muutmine, kärpimine või arveldamine vara ülemmäära rakendamist. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IFRS-ide kontseptuaalne raamistik

2018. aasta 29. märtsil andis IASB välja finantsaruandluse muudetud kontseptuaalse raamistiku, millega pannakse paika finantsaruandluse ja standardite kehtestamise üldised põhimõtted ning antakse juhiseid aruannete koostajatele ühetaoliste arvestusmeetodite väljatöötamiseks ning nõuandeid ka teistele standardite mõistmiseks ja tõlgendamiseks. Kontseptuaalse raamistikuga koos andis IASB välja ka eraldi lisadokumendi „IFRS-ides esinevate kontseptuaalse raamistiku viidete parandused“, milles on toodud ära muudatused asjakohastes standardites, et uuendada neis esinevaid viiteid finantsaruandluse muudetud kontseptuaalsele raamistikule. Selle eesmärk on olla muudetud kontseptuaalsele raamistikule üleminekul abiks ettevõtetele, kes kasutavad kontseptuaalset raamistikku arvestuspõhimõtete väljatöötamiseks olukordades, kus ükski IFRS konkreetse tehingu kajastamist ei reguleeri. Aruannete koostajate puhul, kes kasutavad kontseptuaalset raamistikku arvestuspõhimõtete väljatöötamiseks, kohaldatakse uut raamistikku 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele.

IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused

IASB andis välja IFRS 3 muudatused, millega täpsustatakse 'äritegevuse' definitsiooni, et lahendada probleeme, mis on tekkinud majandusüksustel olukordades, kus neil on vaja teha kindlaks, kas omandatud on äritegevus või vararühm. Muudatusi kohaldatakse äriühendustele ja varadele, mille omandamise kuupäev on 1. jaanuaril 2020 või hiljem algaval aruandlusperioodil, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'oluline' definitsioon

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse mõiste 'oluline' definitsiooni ning selle kasutamist. Uue definitsiooni kohaselt loetakse informatsioon oluliseks, kui võib põhjendatult eeldada, et selle väljajätmine, väärkajastamine või varjamine võiks mõjutada otsuseid, mida üldotstarbeliste finantsaruannete esmased kasutajad konkreetse aruandva majandusüksuse finantsaruannetes sisalduva finantssteabe alusel teevad. Samuti on täiendatud definitsiooniga kaasnevaid selgitusi. Muudatustega tagatakse ka see, et mõistet kasutatakse kõigis IFRS-ides samas tähenduses. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2015–2017“.

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Kõnealuseid muudatusi pole EL veel heaks kiitnud. Juhtkond ei ole muudatuse rakendamise mõju veel hinnanud.

IFRS 3 „Äriühendused“ ja IFRS 11 „Ühised ettevõtmised“. Standardi IFRS 3 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse üle kontrolli, tuleb tema varasem osalus kõnealuses äritegevuses ümberhinnata. Standardi IFRS 11 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse läbi ühise kontrolli, tema varasemat osalust kõnealuses äritegevuses ümber ei hinnata.

IAS 12 „Tulumaks“. Muudatustega täpsustatakse, et omakapitali alla liigitatud finantsinstrumentide maksetega seotud tulumaksukohustist tuleb kajastada vastavalt sellele, kus kajastati möödunud perioodidel jaotamisele kuuluva kasumi tekitanud tehinguid või sündmusi.

IAS 23 „Laenukasutuse kulutused“. Muudatused puudutavad standardi paragrahvi 14 ning nendega täpsustatakse, et kui tingimustele vastav varaobjekt on viidud otstarbekohasesse kasutus- või müügivalmidusse, kuid sellega seotud laen ei ole täies ulatuses tagasi makstud, tuleb kanda kõnealune laenusumma ettevõtte üldiste laenukohustiste koosseisu.

6.4 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Koostamise alus

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) välja antud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS). Alljärgnevalt on esitatud peamised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted. Neid põhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate puhul, kui ei ole märgitud teisiti.

Kõik kontserni ettevõtted kasutavad ühesuguseid arvestuspõhimõtteid. Alljärgnevalt on esitatud peamised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted. Kui alates 1. jaanuarist 2018 rakendatud standarditest IFRS 9 ja IFRS 15 tulenevad arvestuspõhimõtete muudatused välja arvata, on arvestuspõhimõtteid rakendatud järjepidevalt kõikide esitatud arvestusperioodide puhul, kui ei ole märgitud teisiti.

Kooskõlas Eesti vabariigi raamatupidamise seadusega on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avalikustatud ka emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded (finantsseisundi aruanne, koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne). AS-i IuteCredit Europe põhjaruanded on avalikustatud lisas 30 „Emaettevõtte kui eraldiseisva majandusüksuse konsolideerimata põhjaruanded“. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeringud tütar- ja sidusettevõtetesse, mida on kajastatud konsolideerimata põhjaruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse põhimõttel. Kontsern liigitab oma kulud vastavalt nende olemusele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on esitatud võrdlusandmed eelmise perioodi kohta. Lisaks esitab kontsern täiendava finantsseisundi aruande ka eelmise perioodi alguse seisuga, kui mõnd arvestuspõhimõtet on rakendatud tagasiulatuvalt, on tehtud tagasiulatuva mõjuga korrigeerimisi või kirjeid ümberklassifitseeritud.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kirjete esitusviisi või liigituse muutmise korral liigitatakse ümber ka eelmise perioodi võrdlusandmed, kui vastavast arvestuspõhimõttest ei tulene teisiti.

Aruandevaluuta

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes ning kõik summad on ümardatud lähima

euro (EUR), kui ei ole märgitud teisiti. IuteCredit SRL-i arvestusvaluuta on Moldova leu (MDL), IuteCredit Albania SHA arvestusvaluuta on Albaania lekk (ALL), IuteCredit Macedonia DOOEL-Skopje arvestusvaluuta on Makedoonia denaar (MKD), IuteCredit Kosovo JSC arvestusvaluuta on euro (EUR), IutePay Bulgaria EOOD arvestusvaluuta on Bulgaaria leev (BGN) ja IuteCredit Europe AS-i arvestusvaluuta euro (EUR).

Välisvaluuta

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, mis on ka emaettevõtte arvestusvaluuta. Kontsern määrab kindlaks iga aruandekohustusliku üksuse arvestusvaluuta, mida kasutatakse üksuse finantsaruannete kirjendamiseks.

Kontserni üksused võtavad kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele välisvaluuta ja arvestusvaluuta hetkekursiga kuupäeval, millal tehing tuleb arvele võtta. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse aruandekuupäeval ümber aruandekuupäeval kehtivate arvestusvaluuta hetkekurside alusel.

Mitterahalised kirjed, mida kajastatakse soetusmaksumuse põhimõttel välisvaluutas, arvestatakse ümber esialgse tehingu toimumise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Konsolideerimisel arvestatakse välismaiste äriüksuste varad ja kohustised ümber eurodesse aruandekuupäeval kehtiva vahetuskursi alusel ning nende kasumiaruanded vastavate tehingute tegemise kuupäevadel kehtinud vahetuskurside alusel. Konsolideerimisega seotud ümberarvestamisel tekkivad kursivahed kajastatakse muu koondkasumi koosseisus.

Välisvaluutas tehtud tehingud kajastatakse eurodes tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursi alusel. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber eurodesse perioodi lõpus kehtiva ametliku vahetuskursi alusel. Kõik pärast tehingu toimumise kuupäeva valuutakurside muutumisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes valuutaposisioonide ümberhindamisest saadud kasumi või kahjumina.

Peamised Euroopa, Moldova, Albaania ja Makedoonia keskpankade ametlikud valuutakursid (euro suhtes), mida on kasutatud kontserni aastaaruande koostamisel, on järgmised:

Aruandekuupäev	MDL	USD	ALL	MKD	BGN
31.12.2017	20,4099	1,1993	132,95	61,4907	1,9558
31.12.2018	19,5212	1,1450	123,42	61,4950	1,9558
Aruandeperioodi keskmine	MDL	USD	ALL	MKD	BGN
2017	20,8282	1,1297	134,15	61,4812	1,9558
2018	19,8442	1,1810	127,59	61,5111	1,9558

Raha ja rahalähendid

Finantsseisundi aruandes kajastatakse raha ja rahalähendite all pangas ja kassas olevat raha ning vähem kui kolmekuulise tähtajaga lühiajalisi hoiuseid, mille väärtuse muutumise risk on väike.

Konsolideeritud rahavoogude aruandes koosnevad raha ja rahalähendid rahast ning eespool määratletud lühiajalistest hoiustest.

Ettevõtte tulumaks

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtete aastakasumit, mistõttu ei eksisteeri ka ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt võiks tekkida edasilükkunud tulumaksuvara või -kohustisi. Puhaskasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid netodividende maksumääraga 20/80. Dividendidelt tasumisele kuuluvat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Maksuerinevused

Eestis kajastatakse tulumaksu (mida kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna) ainult maksustatavate sündmuste esinemisel (näiteks dividendide maksmine ja omakapitali vähendavad väljamaksed).

Moldova tulumaksuseaduse kohaselt maksustati sealsete ettevõtete (IuteCredit SRL) aruandeaasta kasumit nii 2018. kui ka 2017. aastal 12% tulumaksumääraga. Lisaks maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid

dividende 6% maksumääraga. See määr oli sama ka 2017. aastal.

Albaania tulumaksuseaduse kohaselt maksustati sealsete ettevõtete (Iutecredit Albania SHA) aruandeaasta kasumit nii 2018. kui ka 2017. aastal 15% tulumaksumääraga. Jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksustatakse 5% maksumääraga. 2017. aastal oli vastav maksumäär 15%.

Makedoonia tulumaksuseaduse kohaselt maksustati sealsete ettevõtete (IuteCredit Macedonia DOOEL-Skopje) aruandeaasta kasumit nii 2018. kui ka 2017. aastal 10% tulumaksumääraga. Lisaks maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende 10% maksumääraga. See määr oli sama ka 2017. aastal.

Kosovo tulumaksuseaduse kohaselt maksustati sealsete ettevõtete (IuteCredit Kosovo JSC) aruandeaasta kasumit nii 2018. kui ka 2017. aastal 10% tulumaksumääraga. Dividendide väljamakseid jaotamata kasumist ei maksustata. Nii oli see ka 2017. aastal.

Konsolideerimise alus

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtte ja tütarettevõtete (IuteCredit SRL, IuteCredit Albania SHA, IuteCredit Macedonia DOOEL-Skopje, IuteCredit Kosovo JSC, IutePay Bulgaria EOOD ja FINAL SHA) finantsaruandeid 2018. aasta 31. detsembri seisuga. Vt ka lisa 26. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab tütarettevõtete finantsaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Kontroll on saavutatud, kui kontsern on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuval kasumile ja ta saab mõjuvõimu kaudu, mis tal on investeerimisobjekti üle, seda kasumit mõjutada. Seega kontrollib kontsern investeerimisobjekti üksnes juhul, kui

- tal on mõjuvõim investeerimisobjekti üle (st õigused, mis võimaldavad tal juhtida investeerimisobjekti olulisi tegevusi);
- ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuval kasumile ning
- ta saab kasutada oma mõjuvõimu investeerimisobjekti üle, et mõjutada oma kasumi suurust.

Üldiselt eeldatakse, et häälteenamusega kaasneb ka kontroll. Selle eelduse paikapidavuse kinnitamiseks ja juhul, kui kontsernile ei kuulu investeerimisobjektis häälteenamus või muu sellega võrdsustatav õigus, peab kontsern hindama, kas ta kontrollib konkreetset investeerimisobjekti, võttes arvesse kõiki olulisi fakte ja asjaolusid, nagu näiteks:

- lepingupõhine kokkulepe / lepingupõhised kokkulepped investeerimisobjekti teiste osanikega
- muudest lepingupõhistest kokkulepetest tulenevad õigused
- kontserni hääleõigused ja potentsiaalsed hääleõigused

Kontsern hindab kontrolli omamist investeeringuobjektis uuesti, kui faktidest ja asjaoludest ilmneb, et üks või mitu kolmest kontrollielemendist on muutunud. Tütarettevõtteid konsolideeritakse alates kontrolli saavutamise kuupäevast ning konsolideerimine lõpetatakse, kui kontsern kontrolli tütarettevõtte üle kaotab. Kõiki tütarettevõtete poolt aasta jooksul omandatud või müüdud varasid, kohustisi, tulusid ja kulusid kajastatakse kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli saavutamise kuupäevast kuni kuupäevani, mil kontsern kontrolli tütarettevõtte üle kaotab.

Kasum või kahjum ning muu koondkasumi iga komponent omistatakse kontserni emaettevõtte omanikele ja vähemusosalusele isegi juhul, kui selle tulemusel tekib vähemusosalusele negatiivne saldo. Vajadusel korrigeeritakse tütarettevõtete aruandeid nii, et neis rakendatavad arvestuspõhimõtted oleks kontserni arvestuspõhimõtetega kooskõlas. Kõik kontsernisisesed varad ja kohustised, omakapital, tulud, kulud ja rahavood, mis on seotud kontserni majandusüksuste vaheliste tehingutega, elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

Tütarettevõtte osaluse muutust, millega ei kaasne kontrolli kaotust, kajastatakse omakapitalitehinguna.

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle, siis lõpetab ta tütarettevõtte varade (sh firmaväärtuse), kohustiste, vähemusosaluse ja omakapitali muude komponentide kajastamise ning kajastab kontrolli kaotamisega seotud kasumi või kahjumi kasumiaruandes.

Arvestuspõhimõtteid rakendatakse tütarettevõtetes omatavate osaluste konsolideerimisel järjekindlalt, võttes aluseks samad aruandeperioodid, mida kasutatakse emaettevõtte puhul. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel elimineeritakse kontsernisisesed tehingud ja saldod ning kontserni üksuste vaheliste tehingute tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

Äriühendused ja firmaväärtus

Äriühendusi kajastatakse ostumeetodil. Soetusmaksumuse mõõtmiseks liidetakse ülekantud tasu, mida hinnatakse omandamise kuupäeval õiglases väärtuses, omandatud ettevõttes kontsernile kuuluva vähemusosaluse summaga. Iga äriühenduse puhul valib kontsern, kas ta kajastab vähemusosalust õiglases väärtuses või proportsionaalse osana omandatud ettevõtte eristatavast netovarast. Omandamisega seotud kulutused kantakse nende tekkimisel kuludesse ning kajastatakse halduskulude all.

Kui kontsern omandab ettevõtte, hindab ta omandatud finantsvarade ja -kohustiste klassifitseerimist vastavalt lepingulistele, majanduslikele ja muudele asjakohastele tingimustele omandamise kuupäeva seisuga. See hõlmab ka varjatud tuletisinstrumentide eraldamist põhilepingutest, mille omandatav äriühing on sõlminud.

Omandaja ülekantavat tingimuslikku tasu kajastatakse omandamise kuupäeva seisuga õiglases väärtuses. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu üle ei mõodeta ning selle järgnevat arveldamist kajastatakse omakapitalis. Varaks või kohustiseks liigitatud tingimuslikku tasu, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumentid“ rakendusalasasse kuuluv finantsinstrument, mõõdetakse õiglases väärtuses, kusjuures õiglase väärtuse muutused kajastatakse vastavalt standardile IFRS 9 kasumiaruandes. IFRS 9 rakendusalasasse mittekuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse igal aruandekuupäeval õiglases väärtuses, õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Firmaväärtust mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, milleks on see osa ülekantud tasu ja vähemusosaluse, aga ka mis tahes eelnevalt omandatud osaluse summast, mis ületab omandatud eristatava netovara õiglast väärtust. Kui ülekantud tasu kogusumma on väiksem kui omandatud netovara õiglase väärtus, hindab kontsern uuesti, kas ta on teinud õigesti kindlaks kõik omandatud varad ja kohustised, ning vaatab üle protseduurid, mida kasutati omandamise kuupäeva seisuga kajastatavate summade mõõtmiseks. Kui ka ümberhindamisel leitakse, et ülekantud tasu kogusumma on väiksem kui omandatud netovara õiglase väärtus, kajastatakse kasum kasumiaruandes.

Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse firmaväärtust soetusmaksumuses, millest on arvatud maha võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Vara väärtuse languse kontrollimise eesmärgil jagatakse äriühenduses omandatud firmaväärtus alates omandamise kuupäevast kõigile kontserni raha teenivatele üksustele, mis peaks ühendusest kasu saama, olenemata sellest, kas omandatava muud varad või kohustised on neile üksustele omistatud.

Kui firmaväärtus on jagatud raha teenivale üksusele ning osa selle üksuse tegevusest müüakse, lisatakse müüdava tegevusvaldkonnaga seotud firmaväärtus tegevusvaldkonna müügist tuleneva kasumi või kahjumi arvutamisel tegevusvaldkonna bilansilisele väärtusele. Sel viisil realiseeritavat firmaväärtust mõõdetakse müüdava tegevusvaldkonna ja alles jäänud raha teeniva üksuse osa suhtelise väärtuse alusel.

Investeeringud tütarettevõtetesse

Emaettevõtte konsolideerimata põhiaruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtetesse kapitaliosaluse meetodil, mis näitab emaettevõtte kuuluvate tütarettevõtete omakapitali väärtust. Kapitaliosaluse meetodi kohaselt võetakse omakapitaliinvesteering arvele selle ostuhinnas (kuhu alla arvestatakse ka tehingukulutused) ning korrigeeritakse seejärel vastavalt investori osale tütarettevõtte kasumis, kahjumis ja muus koondkasumis.

Mis tahes muudatusi tütarettevõtete kajastamisel emaettevõtte konsolideerimata põhiaruannetes rakendatakse tagasiulatavalt.

Kvantitatiivne mõju tütarettevõtetesse tehtud investeeringutele:	Soetusmaksumuse meetod		Kapitaliosaluse meetod	
EUR	31.12.2017	Korrigeerimised	31.12.2017*	
ICM	275 934	4 475 134	4 751 068	
ICA	474 996	612 716	1 087 711	
ICKO	460 000	-207 704	252 296	
ICMK	250 100	-237 963	12 137	
IUTEPAY	153 531	-75 506	78 025	
Investeeringud tütarettevõtetesse	1 614 561	4 566 677	6 181 238	

Vt ka lisad 26, 30.2 ja 30.3.

Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustis teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Aktiivsetel turgudel põhineb finantsvarade ja -kohustiste, sh tuletisinstrumentide õiglase väärtus nende noteeritud turuhinnal.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse hierarhia on toodud lisas 28.

Intressitulu kajastamine

Intressi- ja muu sarnane tulu

Intressitulu arvutamiseks rakendab kontsern finantsvarade (v.a varad, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud) bilansilisele koguväärtusele sisemist intressimäära. Alates aastast 2018 arvutab kontsern finantsvarade puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud ning mis kuuluvad seega 3. krediidiriski rühma, intressitulu, rakendades sisemist intressimäära finantsvara korrigeeritud soetusmaksumuse netosummale. Kui selline finantsvara peaks taastuma nii, et tema väärtus pole enam krediidiriski tõttu langenud, hakkab ka kontsern intressitulu järele tavapärasel viisil arvestama.

Sisemise intressimäära meetod

Nii standardi IFRS 9 kui ka standardi IAS 39 kohaselt kajastatakse intressitulu sisemise intressimäära meetodil kõigi finantsinstrumentide puhul, mida kajastatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande. Samuti kajastatakse sisemise intressimäära meetodil intressitulu, mis on seotud IFRS 9 kohaselt õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatavate intressi kandvate finantsvaradega, nagu seda tehti ka IAS 39 kohaselt müügivalmis või lunastustähtajani hoitavateks klassifitseeritavate intressi kandvate finantsvarade puhul. Sisemine intressimäär on määr, millega hinnangulisi tulevase laekumise finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lühema perioodi jooksul diskonteerides on tulemuseks antud finantsvara bilansiline väärtus.

Vara sisemise intressimäära (ja seega ka korrigeeritud soetusmaksumuse) arvutamisel võetakse arvesse kõik soetamisega seotud alla- või juurdehindlused, tasud ja kulud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks. Kontsern kasutab intressitulu kajastamisel tulumäära, mis kajastab nende parimat hinnangut selle kohta, milline oleks konstantne tulumäär laenu eeldatava eluea lõpuni. Seega võtab kontsern kajastamisel arvesse ka erinevad intressimäärad, mis võidakse laenule erinevatel ajahetkedel rakendada, ning muud toote eluea jooksul toimuda võivad muutused.

Finantsinstrumendid – esmane arvelevõtmine

Arvelevõtmise kuupäev

Finantsvarad ja -kohustised (v.a klientidele antud laenud ja ettemaksed ning neile võlgnetavad summad) võetakse arvele tehingupäeval ehk päeval, mil kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool. Klientidele antud laenud ja ettemaksed kajastatakse raha ülekandmisel nende pangaarvetele. Investoritele võlgnetavad summad kajastab kontsern raha laekumisel kontserni pangaarvetele.

Finantsinstrumentide esmane mõõtmine

Finantsinstrumentide liigitamine nende esmasel kajastamisel sõltub nende lepingulistest tingimustest ning nende haldamiseks rakendatavast ärimudelist. Nagu kirjeldatud lisas 28, mõõdetakse finantsinstrumente algselt nende õiglases väärtuses (v.a õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustised), millele lisatakse või millest lahutatakse tehingukulutused.

Finantsvarade ja -kohustiste mõõtmiskategooriad

Alates 1. jaanuarist 2018 kajastab kontsern oma finantsvarasid vastavalt nende lepingulistele tingimustele kas:

- korrigeeritud soetusmaksumuses,
- õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande (FVOCI) või
- õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVPL).

Nii 2018. aasta 1. jaanuari kui ka 31. detsembri sisuga omas kontsern vaid IFRS 9 kohaselt korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavateks liigituvaid finantsvarasid.

Enne 1. jaanuari 2018 klassifitseeris kontsern oma finantsvarasid vastavalt standardile IAS 39 järgmiselt: laenud ja nõuded (korrigeeritud soetusmaksumus), õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad (FVPL), müügivalmis, lunastustähtajani hoitavad (korrigeeritud soetusmaksumus).

Finantskohustisi (v.a laenukohustised ja finantstagatislepingud) kajastatakse kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, kui tegemist on kas kauplemiseesmärgil hoitavate tuletisinstrumentidega või on kohustis määratletud õiglases väärtuses kajastatavaks.

Finantsvarad ja -kohustised

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad klientidele antud laenud ja ettemaksed ning finantsinvesteeringud

Alates 1. jaanuarist 2018 kajastab kontsern klientidele antud laene ja ettemakseid ning muid finantsinvesteeringuid korrigeeritud soetusmaksumuses vaid juhul, kui mõlemad alltoodud tingimused on täidetud.

- Finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks.
- Finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed.

Kõnealuseid tingimusi on täpsemalt kirjeldatud allpool.

Emiteeritud võlakohustised ja muud laenatud vahendid

Finantskohustised võetakse bilansis algselt arvele nende soetusmaksumuses. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse emiteeritud võlakohustisi ja muid laenatud vahendeid korrigeeritud soetusmaksumuses, mille arvutamisel võetakse arvesse kõik emiteerimisega seotud alla- või juurdehindlused ning kulud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks.

Finantsvarade ja -kohustiste ümberliigitamine

Alates 1. jaanuarist 2018 kontsern oma finantsvara pärast esmast kajastamist enam ümber ei liigita, välja arvatud juhul, kui kontsern omandab, müüb või lõpetab mõne ärivaldkonna.

Finantskohustisi ümber ei liigitata. 2017. aastal kontsern oma finantsvarasid ega -kohustisi ümber ei liigitanud.

Finantsvarad

Finantsvara kajastamine lõpetatakse, kui kaotatakse õigus antud varast tulenevatele rahavoogudele. Samuti lõpetab kontsern finantsvara kajastamise juhul, kui ta on kõnealuse varaobjekti üle kandnud ning ülekandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele.

Finantsvara loetakse kontserni poolt ülekantuks, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest.

- Kontsern on kandnud üle oma lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevate rahavoogude saamiseks.
- Kontsernil säilivad õigused varast tulenevatele rahavoogudele, kuid ta on võtnud läbi tagatisega kokkuleppe kohustuse tasuda saadud rahavood täies mahus olulise viivitusega kolmandale isikule.

Finantskohustised

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse selle täitmisel, tühistamisel või aegumisel.

Kui olemasolev finantskohustis asendatakse sama laenuandja teise kohustisega, millel on oluliselt erinevad tingimused, või kui olemasoleva kohustise tingimusi oluliselt muudetakse, käsitletakse sellist asendamist või muutmist esialgse kohustise kajastamise lõpetamise ja uue kohustise arvelevõtmisena. Erinevus esialgse finantskohustise bilansilise väärtuse ja makstud tasu vahel kajastatakse kasumiaruandes.

Finantsvarade väärtuse langus (alates 1. jaanuarist 2018)

Eeldatava krediidikahju leidmise põhimõtted

Nagu ka eespool kirjeldatud, muutusid IFRS 9 rakendamisega kontserni laenude väärtuse langemisest tuleneva kahju kajastamise aluspõhimõtted: IAS 39 kohane kantud kahju mudel asendus tulevikku vaatava eeldatava krediidikahju (ECL) mudeliga. Alates 1. jaanuarist 2018 kajastab kontsern eeldatava krediidikahju ulatuses allahindluse kõikide laenude ja muude võlainstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (käesolevas peatükis: finantsinstrumendid).

Allahindluse suuruse määramisel tuginetakse vara eluea jooksul tekkida võivatele krediidikahjudele (eluea jooksul eeldatav krediidikahju ehk LTECL), välja arvatud juhul, kui pärast esmast kajastamist pole krediidirisk oluliselt suurenenud, mispuhul võetakse allahindluse suuruse määramisel aluseks lähema 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju (12mECL). Järgnevalt on tutvustatud põhimõtteid, mida kontsern krediidiriski suurenemise hindamisel rakendab.

12 kuu eeldatav krediidikahju kajastab seda osa finantsinstrumendi eluea jooksul eeldatavast krediidikahjust, mis on tingitud aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul ilmneva võivatest kahjumit põhjustavatest sündmustest.

Nii eluea kui ka 12 kuu jooksul eeldatav krediidikahju leitakse kollektiivselt.

Kontsern on kehtestanud põhimõtted, mille alusel iga aruandeperioodi lõpus hinnata, kas finantsinstrumendi krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud.

Eeltoodu alusel liigitab kontsern oma laenud 3 rühma:

- 1. rühm: laenude esmasel arvelevõtmisel kajastab kontsern allahindluse 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediidiriskiga laenud, mis on 2. rühmast siia ümber liigitatud.
- 2. rühm: laenude puhul, mille krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastab kontsern allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Siia rühma kuuluvad ka paranenud krediidiriskiga laenud, mis on 3. rühmast siia ümber liigitatud.
- 3. rühm: laenud, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud. Kontsern kajastab allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel.

Finantsvarade, mille puhul ei ole kontsernil mõistlikku ootust, et nende maksumus saaks kas täielikult või osaliselt kaetud, bilansilist väärtust vähendatakse otse. Seda loetakse finantsvara kajastamise (osaliseks) lõpetamiseks.

Kahjumeid finantsvara väärtuse langusest ja kliendi maksekohustistest vabastamist kajastatakse vara bilansilise väärtuse korrigeerimisena.

Krediidiriski hindamisel kasutab kontsern järgmiseid põhinäitajaid: makseviivituse tõenäosus (PD), makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD) ja makseviivituses olev riskipositsioon (EAD). Makseviivituse tõenäosus näitab, kui suur on tõenäosus, et laenuklent ei suuda hinnangule järgneva 12 kuu jooksul rohkem kui 50-päeva üle tähtaja olevaid lepingulisi kohustusi täita. Makseviivitusest tingitud kahjumäär näitab majanduslikku kahju, mis võib tekkida, kui laenuklent ei suuda rohkem kui 50-päeva üle tähtaja olevaid lepingulisi kohustusi täita, ning see leitakse riigipõhiste kahjumäärade alusel, mis põhinevad varasemal kahjustatistikal.

Järgnevalt on võetud lühidalt kokku eeldatava krediidikahju mudeli rakendamise üldpõhimõtted.

- 1. rühm
12 kuu eeldatav krediidikahju kajastab seda osa finantsinstrumendi eluea jooksul eeldatavast krediidikahjust, mis on tingitud aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul ilmneva võivatest kahjumit põhjustavatest sündmustest. 12 kuu eeldataval krediidikahjul põhineva allahindluse leidmisel tugineb kontsern makseviivituse tõenäosusele aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul. Makseviivituse tõenäosus korrutatakse läbi prognoositava makseviivituses oleva riskipositsiooni ja eeldatava makseviivitusest tingitud kahjumääraga ning diskonteeritakse seejärel esialgsele sisemisele intressimäärale lähedase intressimääraga.
- 2. rühm
Laenude puhul, mille krediidirisk on pärast esmast kajastamist oluliselt suurenenud, kajastab kontsern allahindluse nende eluea jooksul eeldatava krediidikahju alusel. Arvutuskäik on sarnane 1. rühma omaga (sh kaalutakse erinevaid võimalikke stsenaariume), kuid makseviivituse tõenäosus ja makseviivitusest tingitud kahjumäärad leitakse kogu instrumendi eluea kohta. Eeldatavad rahapuudujäägid diskonteeritakse esialgsele sisemisele intressimäärale lähedase intressimääraga.
- 3. rühm
Laenude puhul, mille väärtus on krediidiriski tõttu langenud, kajastab kontsern nende eluea jooksul eeldatav krediidikahju. Meetod on sarnane 2. rühma puhul kasutatavaga, kuid makseviivituse tõenäosuseks arvestatakse 100%.

Tulevikku vaatav informatsioon

Oma eeldatava krediidikahju hindamise mudelites toetub kontsern järgmisele tulevikku vaatavale informatsioonile:

- SKP kasv

Eeldatava krediidikahju hindamise mudelid ja nende sisendid ei pruugi alati peegeldada turutingimusi raamatupidamise aastaaruande esitamise kuupäeva seisuga. Selle vea parandamiseks tehakse aeg-ajalt erinevuste korrigeerimiseks ajutisi parandusi, kuid seda vaid juhul, kui erinevuste mõju oleks märkimisväärne.

Finantsvarade väärtuse langus (enne 1. jaanuari 2018)

Klientidele antud laenud loeti laenudeks ja nõueteks ning neid kajastati korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Laenud ja nõuded olid fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvarad, mis ei olnud aktiivsel turul noteeritud. Laene ja nõudeid kajastati finantsseisundi aruandes siis, kui raha oli laenuvõtjatele välja makstud.

Krediidiriskiga seotud allahindlus laenu väärtuse languse katteks moodustati, kui oli olemas objektiivsed tõendid selle kohta, et kontsernil ei õnnestu tõenäoliselt kõiki võlgnetavaid summasid sisse nõuda.

Kontsern hindas laenude väärtuse langust iga sarnaste krediidiriski tunnustega laenude rühma kohta ning kajastas allahindlust vaid kollektiivselt. Võimaliku väärtuse languse tuvastamiseks kontrollis kontsern oma laenuportfelli kord kvartalis. Otsustamaks, kas väärtuse langusest tekkinud kahju tuleks kajastada kasumiaruandes, hindas kontsern esmalt, kas oli olemas objektiivseid märke sellest, et laenuportfelli hinnangulised tulevased rahavood olid mõõdetavalt vähenenud, ning alles seejärel oli võimalik seostada seda konkreetse portfelli oleva laenuga. Juhtkond lähtus oma hinnangutes varasematest kahjustest sarnaste krediidiriski tunnustega varadelt ning majanduskeskkonnast, kus laenusaaajad tegutsesid. Kasutatud meetodid ja eeldused vaadati korrapäraselt üle, et vähendada võimalikke erinevusi hinnanguliste ja tegelike kahjumite vahel.

Kui laenu tagastamine oli ebatõenäoline, kanti see maha, vähendades vastavat krediidikahjude katteks moodustatud allahindlust; edaspidised laekumised kajastati aga kasumiaruandes.

Kui kontsern leidis, et konkreetse laenu puhul polnud kahjujuhtum aset leidnud, lisati kõnealune laen sarnaste krediidiriski tunnustega laenude rühma ning hinnati rühma väärtuse langust kollektiivselt (kasutades statistilist meetodit, mille kohaselt põhines eraldise summa asjakohase rühma varasemal kahjumääral ja väärtuse languse tõenäosusel).

Kontsern moodustas 2017. aastal tekkinud laenukahjude katteks allahindlusi kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Meetodi aluseks oli eeldatav aastate arv, mille jooksul võlgnevusi sisse nõuti, diskontomäär ja kahjumisse kantud problemlaenude hinnanguline osakaal.

Meetodi rakendamisel lähtuti varasemast laenukäitumisest ja laenude nüüdispuhasväärtusest.

Mahakandmine

Kontserni rakendab IFRS 9 alusel finantsvarade mahakandmisel samu põhimõtteid, mida varem IAS 39 puhulgi. Finantsvarad kantakse kas osaliselt või täielikult maha alles siis, kui kontsern on nende sissenõudmisest loobunud. Kui mahakantav summa on suurem kui kogunenud allahindlus, suurendatakse nende erinevuse võrra esmalt allahindluse summat ning alles seejärel saldeeritakse see bilansilise väärtusega. Hilisemad laekumised arvestatakse maha krediidikahjust tulenevatest kuludest.

Põhivara

Materiaalne põhivara

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Kui varaobjekti bilansiline väärtus on suurem kui tema eeldatav kaetav väärtus, hinnatakse varaobjekt viivitamata alla tema kaetavale väärtusele.

Kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil, millega kantakse vara soetusmaksumus selle hinnangulise kasuliku eluea jooksul kuludesse. Kasutatakse järgmisi amortisatsioonimäärasid:

Kategooria	Aastamäär
Võrgu- ja arvutitehnika	15–20%
Mööbel	15–20%
Sõidukid	14–20%

Amortisatsioonimäärad vaadatakse üle igal aruandekuupäeval ning alati, kui ilmnevad asjaolud, mis võiks omada märkimisväärset mõju vara või varade rühma kasulikule elueale. Hinnangute muutuste mõju kajastatakse nii aruandeperioodis kui ka järgnevatel perioodides.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Tarkvaralitsentse kajastatakse immateriaalse põhivarana vastavalt tarkvara soetamiseks ja kasutusele võtmiseks tehtud kulutustele. Tarkvara amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt, lähtudes tarkvara kasulikust elueast vastavalt tarkvara kirjeldusele/funktsioonidele. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt 3–10 aasta jooksul.

Põhivara kajastamise lõpetamine

Kui materiaalse või immateriaalse põhivara kaetav väärtus on langenud alla selle bilansilise väärtuse, hinnatakse varaobjekt alla selle kaetavale väärtusele. Vara väärtuse languse kindlaks tegemiseks viiakse läbi väärtuste languse test ning leitakse vara kaetav väärtus. Vara väärtuse langust testitakse vähemalt kord aastas, igal aruandekuupäeval, kui esineb vara võimalikule väärtuse muutumisele viitavaid asjaolusid. Varade väärtuse langust kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Vara õiglane väärtus on kas

- (a) vara müügihind siduvas müügilepingus,
- (b) siduva müügilepingu puudumisel vara turuväärtus aktiivsel turul või
- (c) siduva müügilepingu ja aktiivse turu puudumisel vara eeldatav müügihind sõltumatute osapoolte vahelises tehingus, võttes arvesse hiljuti toimunud sarnaseid tehinguid samas valdkonnas.

Vara väärtuse leidmiseks antakse realistlik hinnang varaga seotud rahavoogudele järgmistel perioodidel ning arvutatakse välja nende rahavoogude nüüdisväärtus.

Kohustuslik reservkapital

Aktsiaseltsi reservkapital peab olema vähemalt 1/10 aktsiakapitalist. Kohustuslik reservkapital moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldisest ning muudest eralditest, mis kantakse kohustuslikku reservkapitali seaduses või põhikirjas ettenähtud korras. Igal aastal tuleb kanda kohustuslikku reservkapitali vähemalt 1/20 puhaskasumist.

Seotud osapooled

Kontserni aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtte ja emaettevõtte omanikud),
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda,
- eespool loetletud isikute lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

7 Olulised raamatupidamislikud hinnangud, otsused ja eeldused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnalt otsuste tegemist, eelduste kasutamist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad kajastatud tulude, kulude, varade ja kohustiste suurust ning tingimuslike kohustiste avalikustamist. Nende eelduste ja hinnangute ebakindlus võib tuua kaasa tagajärgi, mis nõuavad varade või kohustiste bilansilise väärtuse olulist muutmist hilisematel perioodidel. Kontserni arvestuspõhimõtete rakendamisel on juhtkond kasutanud aruandekuupäeva seisuga alltoodud tulevikku ja muid peamisi hindamisega seotud ebakindluse allikaid puudutavaid hinnanguid ja eelduseid, millega kaasnev märkimisväärne risk võib järgmisel majandusaastal põhjustada varade ja kohustiste bilansilistes väärtustes olulisi korrigeerimisi. Olud ja tulevaste arengute kohta tehtud eeldused võivad kontsernist sõltumatute asjaolude tõttu muutuda. Kõnealused muudatused kajastatakse eeldustes nende ilmnemisel. Järgnevalt on toodud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summadele kõige enam mõju avaldavad ja juhtkonnalt enim otsuste langetamist või eelduste kasutamist nõudvad kirjed ning vastavad otsused/eeldused.

Kahjum finantsvara väärtuse langusest

IFRS 9 rakendamine IuteCreditis

Eeldatava krediitkahju mudelis kasutatakse kolmetasandilist lähenemist, mille aluseks on finantsinstrumentide krediitkvaliteedi muutumine pärast nende esialgset arvelevõtmist.

Kontsern liigitab oma finantsinstrumendid 3 krediitrisi rühma:

- 1. rühm – töötavad laenud, mis on kuni 5 päeva üle tähtaja
- 2. rühm – töötavad laenud, mis on üle 5 päeva üle tähtaja
- 3. rühm – mittetöötavad laenud (üle 50 päeva üle tähtaja)

Tulevikku vaatavad korrigeerimised tehakse lihtsustatud meetodil, võrreldes prognoositud SKP aastakasvu viimaste andmetega tegeliku SKP kasvu kohta.

Korrelatsioon makseviivituse tõenäosuse ja SKP vahel on 60% (eksperdi hinnang).

Kontsern vaatab oma arvestuspõhimõtted ja mudelid tegelike kahjumite taustal regulaarselt üle ning korrigeerib neid vastavalt vajadusele.

Enne 1. jaanuari 2018 moodustati vastavalt standardile IAS 39 laenude väärtuse languse katteks allahindlus, kui oli olemas objektiivsed tõendid selle kohta, et kontsernil ei õnnestu tõenäoliselt kõiki võlgnetavaid summasid sisse nõuda.

Juhtkond lähtus oma hinnangutes varasematest kahjudest sarnaste krediidiriski tunnustega varadelt ning majanduskeskkonnast, kus laenusaajad tegutsesid. Kasutatud meetodid ja eeldused vaadati korrapäraselt üle, et vähendada võimalikke erinevusi hinnanguliste ja tegelike kahjumite vahel.

Kui laenu tagastamine oli ebatõenäoline, kanti see maha, vähendades vastavat krediidikahjude katteks moodustatud allahindlust; edaspidised laekumised kajastati aga kasumiaruandes.

Kui kontsern leidis, et mõne laenu puhul polnud kahjujuhtum aset leidnud, lisati kõnealune laen sarnaste krediidiriski tunnustega laenude rühma ning rühma väärtuse langust hinnati kollektiivselt (kasutades statistilist meetodit, mille kohaselt põhines eraldise summa asjakohase rühma varasemal kahjumääral ja väärtuse languse tõenäosusel).

2017. aastal moodustas kontsern krediidikahjude katteks allahindlusi, kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit, mille aluseks oli eeldatav aastate arv, mille jooksul võlgnevusi sisse nõuti, diskontomäär ja ümberliigitamata laenude hinnanguline osakaal.

IBNR-meetodi rakendamisel lähtuti varasemast laenukäitumisest ja laenude nüüdsväärtusest.

8 Riskijuhtimise üldpõhimõtted

Juhtkond jälgib pidevalt järgmisi näitajaid ning korrigeerib vajadusel tööprotsesse, laenupoliitikat või finantsjuhtimist:

- CPI ehk klientide laenukäitumise indeks (*customer performance index*): nõuetekohaselt tehtud laenumaksete ja eeldatud (lepingujärgsete) laenumaksete suhe (laenumaksete hilinemine lubatud üldjuhul 30 päeva). Indeksit mõõdetakse nii kogu laenuportfelli, erinevate laenutoodete ja kliendirühmade kui ka perioodide kohta. Kui indeksi väärtus on 100, siis on kõik laenumaksed tehtud õigeaegselt ja lepingutega kooskõlas. Kontserni eesmärk on saavutada indeksi väärtus üle 88, kuid see erineb sõltuvalt laenutootest, kliendirühmast ja laenud väljastanud kontorist (Moldova, Albaania, Makedoonia ja Kosovo)
- Kontserni kohustised võrreldes laenuportfelliga, mille puhul on seatud eesmärk, et laenuportfell kasvaks kontserni kohustistest kiiremini
- Võlgade sissenõudmise määrad
- Iga töötaja tööoperatsioonide arv ja erinevatele operatsioonidele kuluv aeg – tööviljakuse tõstmiseks
- Kontserni tegelikud majandustulemused võrreldes eelarves prognoositud tulemustega

Kontsern analüüsib riskide tuvastamise ja juhtimise põhimõtteid ning toiminguid vastavalt kontserni tegevuse ja finantsseisundi muutustele mitu korda aastas. Tavapärane analüüsisagedus on kord kuus, kuid erakorraliste sündmuste puhul (näiteks valuutakursside järsu kõikumise korral või turul valitseva konkurentsiolekorra tõttu) reageeritakse kohe.

Välised riskid

Moldova, Albaania, Makedoonia ja Kosovo makromajanduslik ja õiguslik olukord

Kontserni jätkusuutlikkus ja kasumlikkus sõltub Moldova, Albaania, Makedoonia ja Kosovo, ettevõtete majanduslikust jätkusuutlikkusest. Kontsern jälgib iga päev oma koduturgude ajakirjandust, valuutakursse ning muutusi olulistes makromajanduslikes näitajates, nagu (i) SKP ja SKP elaniku kohta; (ii) kvartaalsed ekspordimahud; (iii) kvartaalsed sisetarbimise mahud; (iv) välismaal töötavate moldovlaste, albaanlaste, kosovlaste ja makedoonlaste poolt koju saadetud raha kvartaalsed mahud; (v) töötuse määr ja keskmine palk kuude kaupa; (vi) kvartaalsed andmed pankade laenu- ja hoiuseportfellide kohta ning (vii) muudatused õigusaktides või valitsuses.

Kontsern on Moldova Ameerika Kaubanduskoja aktiivne liige. Tegemist on ühega vähestest erasektori lobiorganisatsioonidest, kellega valitsus tulevase majanduspoliitikaga seotud küsimustes ning finantssektorit, tarbimislaene, tarbijakaitset ja õigusaktide jõustamist käsitlevate õigusaktide muutmise küsimustes konsulteerib. Ka kontserni peamised konkurendid on Ameerika Kaubanduskoja liikmed.

Makromajandusliku olukorra muutumine mõjutab kontserni laenupoliitikat. Näiteks on kontsern kasvanud suhteliselt headele maksukogumistulemuste valguses laenamist avaliku sektori töötajatele. Kuna üldine makromajanduslik olukord on Balkanil ja Lõuna-Euroopa piirkonnas ebastabiilne, on kontsern lühendanud oma laenutoodete maksimaalset maksetähtaega.

Kapitalijuhtimine

Kontserni eesmärgid kapitali juhtimisel on järgmised:

- Hoida maksimaalselt suur hulk kapitali töös ning vaba raha osakaal kontserni koguvardades alla 10%.

- Säilitada tugev kapitalibaas ja omakapitali suhe koguvaradesse 1:5, mis toetab äritegevuse arengut. 2018. aastal suudeti kõnealune eesmärk ka saavutada.
- Tagada investorite nõuded vastavalt kokkulepitud tingimustele. 2018. aastal suudeti kõnealune eesmärk ka saavutada.

Kontsern jälgib pidevalt, et varade ja omakapitali suhe (varad / omakapital) ei oleks suurem kui 5.

Omanikud langetavad otsuseid dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise kohta lähtuvalt kontserni finantsseisundist.

2018. aastal oli kapitalisatsioon (omakapital kokku / laenuportfelli puhasväärtus) 26,4% (2017: 23,0%).

Valuutakursside volatiilsus

Valuutakursi volatiilsuse arvutamiseks jälgitakse ettevõttes kasutatava välisvaluuta vahetuskursi muutumist, mis esitatakse hinnangulise protsendina konkreetse aruandeperioodi kohta ning kajastatakse kasumi või kahjumina.

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus USD-EUR, MDL-EUR, ALL-EUR ja MKD-EUR vahetuskursi põhjendatult võimaliku muutuse suhtes eeldusel, et kõik teised muutujad jäävad samaks. Mõju maksueelsele kasumile näitab maksustamata kasumi osakaalu, võttes arvesse valuutakursside muutumist aruandeperioodil. Arvutuskäigust on jäetud kõrvale kontsernisest laenude ja muude viitvõlgade mõju.

Valuuta		EUR	EUR	Keskmine kõikumine
		31.12.2017	31.12.2018	
MDL		20,4099	19,5212	19,9656
	Valuutakursside muutus (MDL)	2,30%	4,35%	3,33%
	Mõju maksueelsele kasumile (MDL)	268 244	759 037	513 640
USD		1,1993	1,1450	1,1722
	Valuutakursside muutus (USD)	-13,77%	4,53%	-4,62%
	Mõju maksueelsele kasumile (USD)	-72 630	25 391	-23 619
ALL		132,95	123,42	128,1850
	Valuutakursside muutus (ALL)	1,69%	7,17%	3,45%
	Mõju maksueelsele kasumile (ALL)	66 317	457 303	261 810
MKD		61,4907	61,4950	61,4929
	Valuutakursside muutus (MKD)	-0,02%	-0,01%	-0,01%
	Mõju maksueelsele kasumile (MKD)	-141	-215	-178
BGN		1,9558	1,9558	1,9558
	Valuutakursside muutus (BGN)	0	0	0

Vahetuskursside volatiilsus kujutab endast märkimisväärset kahjuriski, sest kohalike seaduste kohaselt peavad kõik tütarettevõtete laenutooted olema fikseeritud ning neid tuleb väljastada ja tagasi maksta riigi omavaluutas (MDL, ALL, MKD), kuid kontserni suuremad kohustised investorite ees on võetud eurodes.

Kontsern on vahetuskursside volatiilsuse suhtes tundlik ainult siis, kui (i) kontsernile investeerimissumma laenamise ja (ii) kontserni poolt investeerimissumma tagastamise (ühekordne makse) väärtuspäevadel on vahetuskursid erinevad. Arvestades, et 2018. aasta 31. detsembri seisuga olid kontserni kohustised 42,6 mln € (2017: 18,3 mln €), tähendaks vahetuskursside 20% nõrgenemine investeringu tagasimaksetähtajaks ca 8,5 mln € suurust kahju (2017: 3,66 mln €). Kontserni omakapitalist piisaks selle kahju katmiseks, kuid vahetuskursside nõrgenemine enam kui 30% tekitaks juba märkimisväärsed raskusi.

Korrapäraste intressimaksete osas ei ole kontsern kuigi tundlik, kuna intressimaksed (intressikulud) moodustavad 30% kontserni kogu kulubaasist ehk ligikaudu 3,68 mln € aastas (2017: 1,73 mln €). Valuutakursside 20% nõrgenemise tagajärjel kasvaksid finantskulud seega ligikaudu 0,70 mln € võrra (2017: 0,35 mln €). Arvestades kontserni toodete marginaale, ei tekita kulude selline suurenemine probleeme.

Vahetuskursi volatiilsuse mõju leevendamiseks on kontsern võtnud järgmised meetmed.

- Kohustiste valuutade mitmekesistamine – kohustised on võetud eurodes (ca 83%), Moldova leides (ca 10%), Albaania lekkides (ca 6%) ja USA dollarites (ca 1%).
- Maksetähtaegade mitmekesistamine – kohustised võetakse ja nende maksetähtajad saavad erinevatel kuupäevadel. Ükski kohustis ei moodusta üle 25% kohustiste kogumahust ning ühegi kohustise tähtaeg ei saabu 3 kuu jooksul

arvates teiste kohustiste tähtaegadest. Lühiajalised ja isegi keskmise perioodi kõikumised tasakaalustatakse erinevate maksetähtaegade abil.

Intressirisk

Intressirisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood võivad turuintressimäärade muutuste tõttu kõikuda. Turuintressimäärade muutumise risk ohustab kontserni peamiselt seoses kontserni pikaajaliste fikseeritud intressimääraga võlakohustistega.

Intressitundlikkus

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus vastava osa laenude ja võlakohustiste intressimäärade põhjendatult võimaliku muutuse suhtes. Kui kõik teised muutujad jäävad samaks, avaldub ujuva intressimääraga võlakohustiste mõju kontserni maksueelsele kasumile järgmiselt:

Valuuta	Intressimäär muutus baaspunktides	Klientidele antud laenud		Võlausaldajatelt saadud laenud	
		Mõju maksueelsele kasumile aastal 2018	Mõju maksueelsele kasumile aastal 2017	Mõju maksueelsele kasumile aastal 2018	Mõju maksueelsele kasumile aastal 2017
		EUR	EUR	EUR	EUR
EUR	+/- 100	+/- 39 936	+/- 1 921	+/- 323 711	+/- 122 720
EUR	+/- 300	+/- 119 808	+/- 5 763	+/- 971 134	+/- 368 160
EUR	+/- 500	+/- 199 681	+/- 9 605	+/- 1 618 557	+/- 613 600
USD	+/- 100	0	0	+/- 5 506	+/- 5 236
USD	+/- 300	0	0	+/- 16 517	+/- 15 709
USD	+/- 500	0	0	+/- 27 528	+/- 26 182
MDL	+/- 100	+/- 281 805	+/- 143 907	+/- 36 969	+/- 23 135
MDL	+/- 300	+/- 845 415	+/- 431 720	+/- 110 908	+/- 69 406
MDL	+/- 500	+/- 1 409 025	+/- 719 533	+/- 184 847	+/- 115 677
ALL	+/- 100	+/- 162 794	+/- 64 149	+/- 21 638	+/- 18 935
ALL	+/- 300	+/- 488 383	+/- 192 447	+/- 64 913	+/- 56 805
ALL	+/- 500	+/- 813 972	+/- 320 745	+/- 108 189	+/- 94 674
MKD	+/- 100	+/- 35 731	+/- 6 892	+/- 325	0
MKD	+/- 300	+/- 107 193	+/- 20 676	+/- 976	0
MKD	+/- 500	+/- 178 655	+/- 34 460	+/- 1 626	0

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei täida finantsinstrumendist või kliendilepingust tulenevaid kohustusi ja see toob kaasa rahalise kahju. Krediidirisk ohustab kontserni seoses tema äritegevusega (laenude andmine).

IuteCrediti krediidipoliitika ja -portfelliga seotud riskide haldamiseks on kontsernil krediidikomitee (CreCO), kes otsustab millistele kliendirühmadele milliseid laene anda.

CreCo on kaheastmeline: (i) kontserni krediidikomitee ja (ii) tütarettevõtte krediidikomitee.

Kontserni krediidikomitee otsustab järgmist:

- tütarettevõtte krediidikomitee volituste määramine
- laenutoodete parameetrite määramine
- laenutaotluste kontrollimise ja kinnitamise protseduuride kehtestamine
- tähtaja ületanud laenudega tegelemise protseduuri kehtestamine

Kontserni krediidikomiteesse kuuluvad tegevjuht (CEO) ja ärijuht (CCO) ning kontserni finantsjuht (CFO), operatiivjuht (COO) ja riskijuht (CRO). Kontserni krediidikomitee tööd organiseerib kontserni riskijuht, kes talletab ja vahendab ka komitee tehtud otsuseid.

Kontserni krediidikomitee langetab otsuseid kas kohalike tütarettevõtete juhtkondade palvel või vajadusel ka omal algatusel.

Tütarettevõtte krediidikomitee koosneb kohalikust juhtkonnast ja teistest võtmeisikutest.

Kontsern loeb finantsvara mittetöötavaks, kui selle lepinguliste maksetega ollakse üle 50 päeva üle tähtaja.

Kontsern liigitab oma finantsinstrumendid 3 krediidiriski rühma:

- 1. rühm – töötavad laenud, mis on kuni 5 päeva üle tähtaja
- 2. rühm – töötavad laenud, mis on üle 5 päeva üle tähtaja
- 3. rühm – mittetöötavad laenud (üle 50 päeva üle tähtaja)

Teatud juhtudel võib kontsern lugeda finantsvara mittetöötavaks ka siis, kui kontsernisisesed või -välised andmed viitavad sellele, et kõik lepingujärgsed summad ei pruugi kontsernile laekuda, arvestamata kontserni krediidikvaliteeti parandavaid kokkuleppeid. Finantsvara kantakse maha, kui lepingupõhiste rahavoogude laekumine on vähetõenäoline.

Maksimaalne krediidirisk tagatise arvestamata

Bilansilise varaga seotud krediidiriskipositsioonid	31.12.2018 EUR	31.12.2017 EUR
Raha ja pangakontod	2 627 643	1 793 258
Klientidele antud laenud	48 050 771	20 352 419
Muud varad	1 669 362	244 423
Finantsvarad	1 455 646	10 000
KOKKU	53 803 422	22 400 100

Vt ka lisad 19, 20, 21 ja 22.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisi juhib iga tütarettevõtte eraldi. Kontserni laenuvõttes on tagatise tarbimislaenu maksetähtajaga 1-36 kuud ning auto tagatisel laenu tähtajaga kuni 60 kuud; laenusummad jäävad vahemikku 25 – 10 000 € ja krediidikulukuse määr sõltuvalt laenusummast, maksetähtajast ning kliendi staatusest (uus klient vs. usaldusväärne hea maksekäitumisega klient) vahemikku 30–240% aastas.

Kontsern teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenu andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediidiireiting. Uue taotleja krediidiireiting määratakse automaatselt, võrreldes taotleja näitajaid heade ja halbade laenu statistiliste kliendirühmade ning asjakohaste andmebaasidega. Enam kui 2/3 uutest laenuvõttest on heaks kiidetud. Mitmendat korda kontserni juurde pöörduvate klientide puhul kohaldatakse isiklikku krediidiireitingut, mis põhineb kliendi enda varasemal laenukäitumisel (vt „Krediidirisk“ ülal).

Peatükis „Laenuvõttes ning laenu väärtuse languse katteks moodustatud allahindlused“ on kirjeldatud täpsemalt, kuidas kontsern varade väärtuse langust hindab.

Saadud laenuvõtte seotud likviidsusrisi juhib kontsern. Seda on käsitletud peatükis „Valuutakursside volatiilsus“.

		Kuni 1 aasta EUR	1–5 aastat EUR	KOKKU EUR
Antud laenuvõtte, maksetähtaeg	31.12.2018	27 895 618	20 155 152	48 050 771
	31.12.2017	12 501 206	7 851 213	20 352 419
Saadud laenuvõtte, maksetähtaeg	31.12.2018	21 371 918	17 806 546	39 178 464
	31.12.2017	5 256 695	11 950 678	17 207 373
Likviidsuse puudujääk	31.12.2018	6 523 700	2 348 607	8 872 307
	31.12.2017	7 244 511	-4 099 465	3 145 046

Vt ka lisad 20 ja 23.

Operatsioonirisk

Materiaalse vara või andmete kahjustumine

Kontserni tööprotsess hõlmab andmetöötlust. Andmekao ja tööd toetava materiaalse vara kahjustumise riski tuleb maandada nii, et kontsernil oleks võimalik tööd oluliste katkestusteta jätkata.

Kõiki kontserni tööga seotud andmeid ehk kliendihaldussüsteemi andmeid (LES) säilitatakse pilveserveris ja neid varundatakse iga päev. Varundatud andmeid hoitakse eraldi ning need on süsteemi taaskäivitamiseks 24 tunni jooksul kättesaadavad.

LES toetab kontserni tööprotsesse selliselt, et iga meeskonnaliige saab sõltumata füüsilisest asukohast oma tööülesandeid täita igast arvutist, millel on baastarkvara ja internetiühendus. Seega on arvuti(te) hävimist võimalik kompenseerida sama päeva jooksul ning kontori hävimist hiljemalt kahe tööpäeva jooksul (kolides töökohad ajutisele üüripinnale).

Lisaks on tähtsam materiaalne vara kindlustatud selle asendamise maksumuses.

Kliendipoolne pettus või maksejõuetus

Tähtsuset teine potentsiaalse rahalise kahju allikas on kliendid, kes sõlmivad lepingu pettuse kavatsusega või ei suuda laenu tagasi maksta.

Selle riski maandamiseks võetavad meetmed kuuluvad kontserni oskusteabe hulka ning neid aastaaruande lisas ei avaldata.

Kontsern kasutab laenuotsuste tegemisel isikutuvastust, kontrollib isikuandmeid ja töösuhte olemasolu, võrdleb erinevate avalike andmebaaside andmeid ning kasutab sotsiaalseid sidemeid ja klientide laenukäitumise statistilist analüüsi (hindamistabelit).

Kontsern jätab rahuldamata umbes kolmandiku kuni poole uutest laenuaotlustest. Laenu tagastamise tahtmatuse või suutmatuse riski maandamiseks kohandame konkreetse kliendi puhul kohaldatavaid laenutoodete parameetreid (maksimaalne laenusumma, maksimaalne maksetähtaeg, maksimaalne igakuine tagasimakse, arvestades kliendi töötasu, ning teenustasu). Enamik uusi kliente võib saada laenu kuni aastaks ja suuremat kahjuriski maandatakse kõrgema krediitkulukuse määraga. Püsikliendid saavad valida suurema hulga toodete seast; valik sõltub nende laenukäitumisest. Nende krediitkulukuse määra vähendatakse ja ka laenu tähtaeg võib olla pikem kui esmakordsete klientide puhul.

Sisemised riskid

Ettevõttesisene pettus või suutatus

Ettevõtte töötaja, kellel on õigus sõlmida laenulepinguid või teha makseid või kellel on võimalik sisestada süsteemi valeandmeid, on kõige suurem potentsiaalse rahalise kahju allikas.

Ettevõttesiseste pettuste vältimiseks võetakse mitmesuguseid meetmeid ja neid täiustatakse pidevalt.

- Töötajate valik. Nõutavate isikuomaduste hulka kuuluvad ausus ja täpsus. Kui ausus on subjektiivne kriteerium (kuni võimaliku pettuse avastamiseni), siis täpsust ja korrektsust jälgitakse LES-i kaudu.
- Isiklik vastutus ja jälgitavus. Kõik kontserni olulised tööoperatsioonid (uue laenuaotluse sisestamine, aotluse andmete kontrollimine, aotluse rahuldamine, laenulepingu sõlmimine, laenu väljastamine, laenu tagasimaksete kajastamine ja võlgade sissenõudmine) on nime, kuupäeva, kellaaja ja sisu järgi jälgitavad.
- Süsteemi ülesehitus. LES kontrollib olulisemad operatsioonid üle ja kasutaja ei saa järgmise operatsiooni juurde asuda enne, kui eelmine operatsioon on süsteemi nõutud parameetrite kohaselt lõpule viidud.
- Laenu väljastamise protsessis täidetavate ülesannete hajutamine. Tavaliselt osaleb laenu väljastamises vähemalt kolm töötajat. Üks töötaja ei saa eraldiseisvalt pettust toime panna.
- Juhtkonna ülesannete hajutamine. Kontserni rahalisi küsimusi haldavad erinevad isikud: kohalik finantsjuht ja tegevjuht ning kontserni finantsjuht, kes on aktsionäride otsese järelevalve all.

Vead süsteemi ülesehituses

LES genereerib kasutajatele automaatselt tööülesandeid ja muid väljundeid. Viga LES-i lähtekoodis või konfiguratsioonis võib põhjustada süsteemis talitlushäireid, valeandmete esitamist, töö aeglustumist või kulude suurenemist.

Süsteemi ülesehituses leitud vead parandatakse ning enne parandatud versiooni käikulaskmist viiakse läbi põhjalikud testid.

Lisaks kontrollitakse süsteemi üldist ülesehitust ja toimimist juhuslikult valitavate tööprotsesside ja süsteemiaruannete kontrollimise teel.

Tööohutus ja -efektiivsus

Ohutu töökeskkond, kus on piisavalt ruumi ning reguleeritud temperatuur ja kliima, leevendab riske, mis on seotud tähelepanu või keskendumisvõime vähenemise, tervise halvenemise ja üldise rahulolematusega.

Selliste riskide maandamiseks on investeeritud ventilatsiooni- ja küttesüsteemidesse, funktsionaalsesse mööblisse ja tööprotsesside optimeerimisse, ning kindlasti jätkatakse nende investeeringutega ka tulevikus.

9 Esitusviisi muudatused

Möju konsolideeritud koondkasumiaruandele	2017. aasta esialgne saldo EUR	Korrigeerimised EUR	2017. aasta korrigeeritud saldo EUR	Korrigeerimise alus
Laenulepingute haldamise ja teenustasud ning leppetrahvid	0	3 588 438	3 588 438	<i>Esitusviisi muutus</i>
Muud tulud	3 588 438	-3 588 438	0	<i>Esitusviisi muutus</i>
Möju konsolideeritud rahavoogude aruanne	2017. aasta esialgne saldo EUR	Korrigeerimised EUR	2017. aasta korrigeeritud saldo EUR	Korrigeerimise alus
Intressi- ja teenustasutulu	-12 344 169	3 588 438	-8 755 731	<i>Esitusviisi muutus</i>
Laenulepingute haldamise ja teenustasud ning leppetrahvid	0	-3 588 438	-3 588 438	<i>Esitusviisi muutus</i>
Muutus nõuetes klientidele	-15 285 976	15 285 976	0	<i>Esitusviisi muutus</i>
Klientidele väljamakstud summad	0	-35 469 239	-35 469 239	<i>Esitusviisi muutus</i>
Klientidelt laekunud põhiosa tagasimaksed kokku	0	22 286 240	22 286 240	<i>Esitusviisi muutus</i>
Laekunud intressid, teenus- ja muud tasud	11 021 216	-13 156	11 008 060	<i>Esitusviisi muutus</i>
Muutus laenu- ja võlakirjakohustistes	10 847 472	-10 847 472	0	<i>Esitusviisi muutus</i>
Investoritelt saadud laenud	0	10 113 895	10 113 895	<i>Esitusviisi muutus</i>
Investoritele tagasimaksstud laenud	0	-2 557 804	-2 557 804	<i>Esitusviisi muutus</i>
Arvelduskrediidi muutus	0	2 618 379	2 618 379	<i>Esitusviisi muutus</i>
Muude kohustiste muutus	688 124	-231 172	456 952	<i>Esitusviisi muutus</i>
Makstud tulumaks	0	-896 542	-896 542	<i>Esitusviisi muutus</i>
Makstud intressid	-1 440 483	-289 105	-1 729 588	<i>Esitusviisi muutus</i>

Esitusviisi muudatuste eesmärk on kontserni äritegevuse õiglasem kajastamine.

10 Intressi- ja muu sarnane tulu

Intressi- ja muu sarnane tulu	2018 EUR	2017 EUR
Laenudelt arvestatud intressid	22 602 182	8 755 029
Muud intressid	116	702
KOKKU	22 602 298	8 755 731

Vt ka lisa 27.

11 Intressikulu

Intressikulu	2018 EUR	2017 EUR
Laenudelt arvestatud intressid	-2 257 109	-746 312
Võlakirjadelt arvestatud intressid	-1 597 548	-800 302
KOKKU	-3 854 657	-1 546 614

12 Laenulepingute haldamise ja teenustasud ning leppetrahvid

Laenulepingute haldamise ja teenustasud ning leppetrahvid	2018 EUR	2017* EUR
Laenudega seotud leppetrahvid ja viivisintress	8 702 256	2 759 497
Kliendilepingutest taganemisega seotud tasud	1 500 799	508 490
Muud teenustasud	346 436	320 451
KOKKU	10 549 491	3 588 438

* Korrigeeritud – vt täpsemalt lisast 9

Vt ka lisa 27.

13 Klientidele antud laenude allahindlus

Klientidele antud laenude allahindlus	2018 EUR	2017 EUR
Aruandeaasta alguses	-3 594 287	-1 614 813
Algsaldode korrigeerimine IFRS 9 rakendamise tõttu	-995 978	0
Korrigeeritud algsaldo aruandeaasta alguses	-4 590 264	-1 614 813
Aasta jooksul lisandunud	-10 376 484	-3 238 081
Muud muutused	-286 883	0
Kasutatud	3 225 817	1 340 092
Kursivahed	-437 001	-81 485
Aruandeaasta lõpus	-12 464 814	-3 594 287

Real „Muud muutused“ on kajastatud Final Sh.a omandamisprotsessi mõju allahindlusele.

2017. aastal arvutas kontsern allahindluse statistiliselt eelmiste perioodide andmete põhjal. 2018. aastal on kontsern arvestanud eelmiste perioodide andmetega, kuid hinnangud on tulevikku vaatavad.

Vt ka lisad 20 ja 27.

14 Palgad ja muud tööjõukulud

Palgad ja muud tööjõukulud	2018 EUR	2017 EUR
Palgad ja boonused	-2 852 641	-1 120 423
Sotsiaalkindlustuskulud	-728 842	-302 381
Ravikindlustuskulud	-59 070	-26 999
Muud kulud	-244 851	-21 669
KOKKU	-3 885 403	-1 471 472
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	233	133

Vt ka lisa 27.

15 Materiaalne põhivara

	2018 EUR	2017 EUR
Mööbel ja seadmed		
<i>Soetusmaksumus</i>		
Aruandeaasta alguses	307 167	150 999
Soetused	319 861	149 439
Muud muutused	96 466	0
Ettemaksed	13 076	0
Müük ja mahakandmine	-1 025	0
Kursivahed	24 286	6 729
Aruandeaasta lõpus	759 831	307 167
<i>Kulum ja väärtuse langus</i>		
Aruandeaasta alguses	-102 553	-65 732
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-103 465	-32 647
Muud muutused	-47 683	0
Müük ja mahakandmine	103	0
Kursivahed	-9 899	-4 174
Aruandeaasta lõpus	-263 498	-102 553
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsembri seisuga	496 333	204 614

Ridadel „Muud muutused“ on kajastatud Final Sh.a omandamisprotsessi mõju põhivarale.

16 Immateriaalne põhivara

	2018 EUR	2017 EUR
Tarkvara		
<i>Soetusmaksumus</i>		
Aruandeaasta alguses	504 796	249 342
Soetused	407 241	251 068
Muud muutused	62 268	0
Ettemaksed	37 928	0
Müük ja mahakandmine	-24 918	0
Kursivahed	32 802	4 386
Aruandeaasta lõpus	1 020 117	504 796
<i>Kulum ja väärtuse langus</i>		
Aruandeaasta alguses	-126 149	-88 396
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-115 223	-37 116
Muud muutused	-59 296	0
Müük ja mahakandmine	24 918	0
Kursivahed	-4 722	-637
Aruandeaasta lõpus	-280 473	-126 149
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsembri seisuga	739 644	378 647

Ridadel „Muud muutused“ on kajastatud Final Sh.a omandamisprotsessi mõju põhivarale.

17 Muud tegevuskulud

Muud tegevuskulud	2018 EUR	2017 EUR
Reklaamikulud	-1 762 410	-747 738
Kontorite rendikulud	-324 539	-141 176
Sisseostetud teenused	-1 285 751	-736 329
Kinnisvara ja seadmete remont ja hooldus	-192 568	-36 038
Kommunaalkulud	-52 516	-24 622
Side ja IT	-292 675	-61 542
Väikevahendid	-245 869	-40 597
Transport	-243 752	-97 727
Kinnipeetud maksud	-189 720	-169 673
Muud tegevuskulud	-1 377 677	-127 508
KOKKU	-5 977 976	-2 182 950

18 Tulumaksukulu

Tulumaksukulu	2018 EUR	2017 EUR
Konsolideeritud kasum enne tulumaksu	9 500 033	3 999 462
Perioodi tulumaksukulu välismaistest maksujurisdiktsioonidest	-2 243 722	-1 071 215
Tulumaksukulu koondkasumiaruandes	-2 243 722	-1 071 215

Aastal 2018 on aktsionärid välja kuulutanud ja välja maksnud dividende summas 1 965 000 € (2017: 470 000 €).

2018. aasta 31. detsembri seisuga oli kontserni jaotamata kasum 2 284 395 € (31. detsember 2017: 4 476 171 €), mille dividendidena väljamaksmisel omanikele kaasneks tulumaksukulu 20/80 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Aruandekuupäeva seisuga oli kontsern saanud eelmaksustatud dividende ning maksuvabastusele kvalifitseeruvate dividendide saldo oli 1 503 471 € (31. detsember 2017: 1 658 100 €). Seega on aruandekuupäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist võimalik maksta pärast sissemakse tegemist kohustuslikku reservkapitali omanikele dividendidena välja veel 1 831 611 € (31. detsember 2017: 3 912 557 €). Vt ka lisa 31.

Dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 82 035 € (31. detsember 2017: 563 614 €).

19 Raha ja pangakontod

Raha ja pangakontod	31.12.2018 EUR	31.12.2017 EUR
Sularaha	1 068	470
Pangakontod	2 626 575	1 792 789
KOKKU	2 627 643	1 793 259

20 Klientidele antud laenud

Alltoodud tabelis toodud krediitkvaliteet ja maksimaalne krediidiriski määr põhineb kontsernisisesel krediitdireitingute süsteemil ja laenude klassifitseerimisel aasta lõpu seisuga. Summad on näidatud koos väärtuse languse katteks moodustatud allahindlustega.

31.12.2018	1. rühm	2. rühm	3. rühm	Kokku
IFRS 9 kohaselt				

Klientidele antud laenude brutosumma	38 770 621	4 727 911	9 238 383	52 736 915
Kogunenud laenuintressid	5 752 880	724 378	1 301 413	7 778 671
Laenude allahindlus	-3 061 297	-2 240 408	-7 163 110	-12 464 815
KOKKU	41 462 204	3 211 882	3 376 685	48 050 771

31.12.2017	Tähtaeg ei ole ületatud, väärtus ei ole langenud	Tähtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud	Väärtus on langenud	Kokku
IAS 39 kohaselt				
Klientidele antud laenude brutosumma	18 261 095	1 288 103	2 137 660	21 686 858
Kogunenud laenuintressid	4 957	505 850	1 749 040	2 259 847
Laenude allahindlus	0	0	-3 594 286	-3 594 286
KOKKU	18 266 052	1 793 953	292 414	20 352 419

Täiendav informatsioon eraldiste kohta on toodu lisades 13 ja 27.

21 Muud varad

	31.12.2018 EUR	31.12.2017 EUR
Muud varad		
Nõuded inkassofirmadele	207 109	82 888
Nõuded emattevõtte vastu (lisa 29)	425 000	2 070
Muud viitlaekumised	386 582	59 886
Muud nõuded	230 758	56 530
Ettemaksed	204 989	43 050
Deposiidid nõuded MasterCard Internationalile	214 924	0
KOKKU	1 669 362	244 423

Inkassofirmade nõuded ärimudelile ja seega ka laenude kajastamisele märkimisväärset mõju ei avalda.

22 Muud finantsinvesteeringud

	31.12.2018 EUR	31.12.2017 EUR
Muud finantsinvesteeringud		
Muud aktsiad ja väärtpaberid	0	10 000
Ettemaksed tulevaste investeeringute eest	255 646	0
Deposiidid	1 200 000	0
KOKKU	1 455 646	10 000

AS IuteCredit Europe on teinud Bosnias ja Hertsegoviinas tulevaste investeeringute tarbeks 255 646 € suuruse ettemakse. Vt ka lisa 26.

Arvelduskrediitide garanteerimiseks on deponeeritud 1 200 000 € tähtajaga detsember 2019.

23 Laenud ja võlakirjad investoritelt

	31.12.2018	Järelejäänud tähtaeg Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Valuuta	Intress
Investoritelt ja pankadelt saadud laenud	27 029 178	18 439 170	8 590 008	EUR, MDL, USD, ALL, MKD	3-17%

Võlakirjad A11	1 815 514	0	1 815 514	EUR	12–14%
Võlakirjad A10	3 550 335	0	3 550 335	EUR	14–16%
Võlakirjad A9	3 414 008	0	3 414 008	EUR	14–16%
Võlakirjad A9	436 681	0	436 681	USD	14%
Võlakirjad A8	1 285 365	1 285 365	0	EUR	14%
Võlakirjad A7	1 286 764	1 286 764	0	EUR	14–15%
Kogunenud intressid	360 619	360 619	0	EUR, MDL, USD, ALL, MKD	
KOKKU	39 178 464	21 371 918	17 806 546		

	31.12.2017	Järelejäänud tähtaeg		Valuuta	Intress
		Kuni 1 aasta	1–5 aastat		
Investoritelt ja pankadelt saadud laenud	8 584 759	5 051 991	3 532 768	EUR, MDL, USD, ALL	10–16%
Võlakirjad A10	2 083 367	0	2 083 367	EUR	14–16%
Võlakirjad A9	3 364 477	0	3 364 477	EUR	14–16%
Võlakirjad A9	416 910	0	416 910	USD	14%
Võlakirjad A8	1 273 787	0	1 273 787	EUR	14%
Võlakirjad A7	1 279 368	0	1 279 368	EUR	14–15%
Kogunenud intressid	204 704	204 704	0	EUR, MDL, USD, ALL	
KOKKU	17 207 372	5 256 695	11 950 677		

2019. aasta jaanuaris ja veebruaris pikendati 450 000 € väärtuses laenude tähtaega 1–2 aasta võrra.

Investoritelt ja pankadelt saadud laenude all on kajastatud ka krediidiiliinid Moldova ja Albaania pankades kogusummas 6 384 967 €, millest 4 907 445 € oli 2018. aasta 31. detsembri seisuga kasutamata (31. detsember 2017: 3 542 819 €, millest kasutamata 2 933 894 €).

24 Muud kohustised

	31.12.2018	31.12.2017
Muud kohustised	EUR	EUR
Võlad tarnijatele	618 027	330 668
Võlad töötajatele	559 763	41 106
Maksmisele kuuluv ettevõtte tulumaks	1 358 519	516 352
Muud maksuvõlad	489 481	101 199
Muud kohustised	395 675	129 209
KOKKU	3 421 465	1 118 534

25 Aktsiakapital

	31.12.2018	31.12.2017
Aktsiakapital	EUR	EUR
Aktsiakapital	10 000 000	275 200
Aktsiate arv	10 000 000	43 000
Aktsia nimiväärtus	1	6,40

Septembris toimunud aktsiate märkimise tulemusel omanikering laienes: sinna kuulub nüüd 12 aktsionäri. Kasvas ka aktsiakapital: koos detsembris emiteeritud aktsiatega on selle suuruseks jaotamata kasumi ja ülekursi arvelt nüüd 10 mln €. Enamusaktsionär ei muutunud.

Kõikide aktsiate eest on täielikult tasutud. Iga aktsia annab aktsionärile ettevõtte koosolekutel ühe hääle, mis annab aktsionärile õiguse osaleda ettevõtte juhtimises ning kasumi ja ettevõtte likvideerimisel allesjäänud vara jaotamisel.

26 Investeeringud tütarettevõtetesse

Tütarettevõtte	Riik	Omandamise kuupäev	31.12.2018	31.12.2017
IuteCredit SRL	Moldova	28. november 2008	100%	100%
IuteCredit Albania SH.A	Albaania	4. august 2014	100%	100%
IuteCredit Macedonia DOOEL	Makedoonia	24. juuli 2017	100%	100%
IuteCredit Kosovo JSC	Kosovo	7. veebruar 2017	100%	100%
IutePay Bulgaria EOOD	Bulgaaria	12. detsember 2017	100%	100%
Final SHA	Albaania	17. aprill 2018	100%	0

Ettevõtte IuteCredit Albania SH.A on SH.A. Omandamise eesmärk oli saada

kontrolli alla. Ettevõtte soetusmaksumuseks oli 1 504 820 €. Ostuanalüüsi ja tulevikuperspektiivi põhjal kanti 278 505 € firmaväärtusest kohe omandamise kuupäeval kuludesse. Ostuanalüüsis kasutatud sisendandmed on konfidentsiaalsed ning käesolevas aruandes avaldamisele ei kuulu.

otsene osalus tütar­ettevõttes Final kohalikul turul kliendisuhted oma

Käesoleva aasta konsolideeritud kasumis ei võeta arvesse kõnealuse ettevõtte majandustulemusi enne omandamise kuupäeva.

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes on kajastatud investeringud tütar­ettevõtetesse kapitaliosaluse meetodil:

Investeeringud tütarettevõtetesse						
EUR						
	31.12.2017	Laekunud dividendid	Sissemaksed aktsiakapitali	Omandamine	Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum/kahjum	31.12.2018
ICM	4 751 068	-1 610 000	0	0	8 165 259	11 306 327
ICA	1 087 711	-200 371	0	0	734 697	1 622 038
ICKO	252 296	0	500 000	0	-752 296	0
ICMK	12 137	0	300 000	0	-312 137	0
IUTEPAY	78 025	0	0	0	7 547	85 572
FINAL	0	0	0	1 504 820	-389 096	1 115 724
Investeeringud tütarettevõtetesse	6 181 238	-1 810 371	800 000	1 504 820	7 453 974	14 129 661

Vt ka lisad 6.4, 22, 30.1, 30.2 ja 30.3.

AS IuteCredit Europe on teinud Bosnias ja Hertsegoviinas tulevaste investeeringute tarbeks 255 646 € suuruse ettemakse. 2019. aasta on plaanis alustada äritegevusega ning saavutada ettevõttes 100% osalus. 2018. aasta 31. detsembri seisuga jäi investeering veel esinduse staatusesse.

27 Segmendiinfo

2018. aasta 31. detsembri seisuga oli ICE-l kokku kuus tütarettevõtet: ICS OMF IuteCredit SRL (ICM) Moldovas, „IuteCredit Albania SHA“ (ICA) Albaanias, IuteCredit Macedonia DOOEL-Skopje (ICMK) Makedoonias ja IuteCredit Kosovo JSC (ICKO) Kosovos tegelesid kontserni klientidele tarbimislaenude pakkumisega, esindus Bosnias ja Hertsegoviinas (ICBIH) peaks alustama äritegevusega 2019. aastal ning IutePay Bulgaria EOOD, kellel 2018. aastal tulusid ei olnud, täidab kontserni tehnoloogia kulukeskuse ja kaarditeeninduskeskuse rolli.

Kontsern jagab oma äritegevuse ettevõtete geograafilise asukoha alusel segmentideks. Tegevussegmentide kohta avalikustatud majandustulemused ei sisalda andmeid segmentidevaheliste tehingute kohta.

Segment								
31.12.2018	ICE	ICM	ICA	ICMK	ICKO	IUTEPAY Bulgaria	FINAL	Kokku
EUR								
Klientidele antud laenud	0	28 180 492	16 279 431	3 573 092	3 993 615	0	710 285	52 736 916
Viitnõuded	0	3 450 709	3 785 954	431 670	101 598	0	8 740	7 778 671
Tulud	117	19 252 109	10 054 097	2 102 481	1 468 459	0	274 526	33 151 789
Laenude allahindlus	0	-5 265 662	-4 615 643	-1 447 434	-970 678	0	-165 399	-12 464 815
Töötajate arv	15	77	76	30	28	7	0	233
Tööjõukulud	-660 629	-1 232 059	-1 071 328	-358 249	-308 012	-130 685	-124 442	-3 885 403
31.12.2017	ICE	ICM	ICA	ICMK	ICKO	IUTEPAY Bulgaria	FINAL	Kokku
EUR								
Klientidele antud laenud	0	14 390 654	6 414 891	689 208	192 105	0	0	21 686 858
Viitnõuded	0	1 018 602	1 212 057	24 232	4 957		0	2 259 848
Tulud	6 906	8 433 838	3 813 435	82 907	7 083	0	0	12 344 169
Laenude allahindlus	0	-1 825 708	-1 747 361	-17 366	-3 852	0	0	-3 594 287
Töötajate arv	5	49	44	19	15	1	0	133
Tööjõukulud	-191 548	-741 473	-372 106	-69 251	-90 094	-7 000	0	-1 471 472

Vt ka lisad 10, 12, 13, 14 ja 20.

28 Õiglase väärtuse mõõtmine

Suurema osa kontserni varade ja kohustiste bilansiline väärtus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Finantsinstrumentide (raha ja selle lähendid, nõuded klientide vastu ja muud nõuded ning laenud ja muud alla üheaastase tähtajaga võlad, millest on arvatud maha hinnangulised krediidikorrigeerimised) bilansiline väärtus vastab nende õiglasele väärtusele.

2018. aasta 31. detsembri seisuga oli intressi kandvate laenude ja võlakohustiste õiglase väärtus vastavalt 48,05 mln € ja 39,18 mln €, muude finantsvarade ja investeringute õiglase väärtus 3,13 mln € ning muude finantskohustiste õiglase väärtus 1,01 mln €. 2017. aasta 31. detsembri seisuga olid kõnealused õiglased väärtused vastavalt 20,35 mln €, 17,21 mln €, 0,25 mln € ja 0,46 mln €. Finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtus kajastatakse summas, mille eest saaks finantsinstrumenti huvitatud poolte vahelises tehingus vahetada (v.a sundmüük või likvideerimine).

Kontsern kasutab finantsinstrumentide õiglase väärtuse hindamiseks mitmesuguseid meetodeid ning lähtub eeldustest, mille aluseks on aruandekuupäeval valitsevad turutingimused. Intressi kandvate laenude ja pikaajaliste nõuete õiglase väärtuse määramiseks diskonteeritakse tulevased lepingujärgsed rahavood, kasutades hetkel kehtivat turuintressimäära, mida kontsern saaks sarnaste finantsinstrumentide puhul kasutada.

Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust ei ole võimalik aktiivsete turgude andmete põhjal tuletada, tehakse õiglase väärtus kindlaks mitmesuguste hindamismeetodite abil, kus kasutatakse erinevaid matemaatilisi mudeleid. Võimalusel põhinevad nende mudelite sisendid jälgitavatel turuandmetel, nende puudumisel määratakse õiglase väärtus aga hinnanguliselt. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande puhul mainitud meetodeid üldjuhul ei kasutatud, sest kontserni finantsseisundi aruandes selliseid finantsvarasid ega -kohustisi ei ole. Aruandeperioodil ümberklassifitseerimisi tasemete vahel ei toimunud. Laenud ja intressid kajastatakse 3. taseme all, kuna nende puhul kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid.

Õiglase väärtuse hierarhia finantsinstrumentide puhul, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses 2018. ja 2017. aasta 31. detsembri seisuga (eurodes):

		Õiglase väärtuse hindamine, võttes aluseks			
	Hindamiskuupäev	Noteeritud hinnad aktiivsel turul (tase 1)	Olulised jälgitavad sisendid (tase 2)	Olulised mittejälgitavad sisendid (tase 3)	Kokku
Varad, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenu- ja intressinõuded klientidele	31.12.2018	0	0	48 050 771	48 050 771
Muud varad	31.12.2018	0	0	1 669 362	1 669 362
Muud finantsinvesteeringud	31.12.2018	0	0	1 455 646	1 455 646
Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenu, võlakirjad ja kogunenud intressivõlad	31.12.2018	0	0	39 178 464	39 178 464
Võlad tarnijatele	31.12.2018	0	0	618 027	618 027
Muud kohustised	31.12.2018	0	0	395 675	395 675
Varad, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenu- ja intressinõuded klientidele	31.12.2017	0	0	20 352 419	20 352 419
Muud varad	31.12.2017	0	0	244 423	244 423
Muud finantsinvesteeringud	31.12.2017	0	0	10 000	10 000
Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud					
Laenu, võlakirjad ja kogunenud intressivõlad	31.12.2017	0	0	17 207 372	17 207 372
Võlad tarnijatele	31.12.2017	0	0	330 668	330 668
Muud kohustised	31.12.2017	0	0	129 209	129 209

Vt ka lisad 20, 21, 22, 23 ja 24. Aastatel 2018 ja 2017 ümberklassifitseerimisi tasemetel vahel ei toimunud.

29 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse osapooli, kellest üks omab teise üle kontrolli või olulist mõju finants- ja äritegevust puudutavate otsuste tegemisel. Seotud osapooled on omanikud, nõukogu ja juhatuse liikmed, juhtkonna võtmeisikud, nende lähisugulased ja enamusosalusega ettevõtted ning sidusettevõtted.

IuteCredit Europe AS-i peamine omanik on endiselt Eestis registreeritud ettevõtte Alarmo Kapital OÜ, kellele kuulub 89,81% aktsiatest (31. detsember 2017: 100%). Ülejäänud aktsiad kuuluvad vähemusaktsionäridele, kellest keegi ei oma üle 3% ettevõtte aktsiatest. Septembris toimunud aktsiate märkimise tulemusel omanikering laienes: sinna kuulub nüüd 12 aktsionäri. Kasvas ka aktsiakapital: koos detsembris emiteeritud aktsiatega on selle suuruseks jaotamata kasumi ja ülekursi arvelt nüüd 10 mln €.

Kontserni juhtkond ei ole siirdehindadega seoses märkimisväärset riski tuvastanud, kuna kontserni peamised tulud ja kulud on seotud laenutegevusega. Investoritelt saadud laenude marginaalid vastavad turutingimustele (vt lisa 23). Kontsernisisesed tehingud on seotud tavapärase äritegevuse käigus tehtavate laenumaksetega, mis vastavad samuti turutingimustele. Kõnealuste tehingute mõju on konsolideeritud finantstulemustest elimineeritud. Juhtkond usub, et kontserni ja seotud osapoolte vahelistest tehingutest olulist hinna- ega maksuriski ei tulene.

Seotud osapooltega tehakse tehinguid tavapärase äritegevuse käigus. Seotud osapooltega tehtud tehingute mahud, saldod aasta lõpu seisuga ning tehingutega seotud tulud ja kulud on aruandeaastal järgmised:

		Seotud osapooltelt saadud laenud EUR	Muud nõuded emaettevõttele EUR	Võlgnevused seotud osapooltele EUR
Aktsionärid	2018	356 400	425 000	4 855
Aktsionärid	2017	173 000	2 070	258 246
		Ostud seotud osapooltelt EUR	Seotud osapooltele osutatud teenused EUR	Seotud osapooltele antud laenudelt tasutud intressid EUR
Aktsionärid	2018	39 600	7 887	31 163
Aktsionärid	2017	80 047	6 870	25 001

Kontserni juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud olid järgmised:

	2018 EUR	2017 EUR
Juhatusle makstud tasud		
Nõukogu liige	18 000	18 000
Töölepingutest tulenevad tasud	92 137	0
KOKKU	110 137	18 000

Mingeid juhtkonna võtmeisikute hüvitisi puudutavaid kokkuleppeid sõlmitud ei ole.

30 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning nende näol ei ole tegemist emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetega standardi IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ mõistes.

30.1 Koondkasumiaruanne

	2018 EUR	2017 EUR
Intressi- ja muu sarnane tulu	2 925 285	1 549 156
Intressi- ja muu sarnane kulu	-2 588 271	-1 318 964
Intressitulu kokku	337 014	230 192
Muud tulud	730	6 870
Äritulud kokku	337 744	237 062
Tööjõukulud	-660 629	-191 548
Amortisatsioonikulu	-28 533	-17 987
Muud tegevuskulud	-1 165 191	-539 146
Tegevuskulud kokku	-1 854 353	-748 680
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	-27 197	21 097
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest kokku	-27 197	21 097
Netokasum/-kahjum tütarettevõtetest kapitaliosaluse meetodil	8 958 794	3 536 526
Finantstulud kokku	8 958 794	3 536 526
Kasum enne tulumaksu	7 414 988	3 046 005
Aruandeperioodi kasum	7 414 988	3 046 005
Muu koondkasum		
Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmisel perioodil ümber kasumiaruandesse:	0	0
Kursivahede mõju välismaiste äriüksuste tulemuste ümberarvestamisele	0	0
Muu koondkasum kokku	0	0
Kasumiosa, mis kuulub omanikele	0	0
Koondkasum kokku, mis kuulub omanikele	7 414 988	3 046 005
	7 414 988	3 046 005

30.2 Finantsseisundi aruanne

	31.12.2018 EUR	31.12.2017* EUR
Varad		
Raha ja pangakontod	653 678	627 479
Laenud ja nõuded	17 747 083	10 643 128
Ettemaksed	33 874	1 035
Muud nõuded	461 557	27 200
Muud finantsinvesteeringud	0	10 000
Materiaalne põhivara	38 738	7 197
Immateriaalne põhivara	131 457	147 889
Investeeringud tütarettevõtetesse	14 385 307	6 181 238
Varad kokku	33 451 693	17 645 166
Kohustised ja omakapital		
Kohustised		
Laenud ja võlakirjad	19 896 405	12 797 036
Muud kohustised	215 254	158 013
Kohustised kokku	20 111 659	12 955 049
Omakapital		
Aksiakapital	10 000 000	275 200
Kohustuslik reservkapital	27 520	27 520
Ülekurss	0	37 761
Jaotamata kasum	3 312 514	4 349 635
Omakapital kokku	13 340 034	4 690 116
Kohustised ja omakapital kokku	33 451 693	17 645 166

* Korrigeeritud - vt täpsemalt lisast 6.4

30.3 Omakapitali muutuste aruanne

EUR	Aktiikapital	Kohustuslik reservkapital	Ülekurss	Jaotamata kasum	Kokku
01.01.2017	275 200	0	37 761	260 999	573 960
Arvestuspõhimõtete muutuse mõju	0	0	0	1 540 151	1 540 151
01.01.2017 (korrigeeritud)	275 200	0	37 761	1 801 150	2 114 111
Aruandeaasta kasum*	0	0	0	3 046 005	3 046 005
Kohustuslik reservkapital	0	27 520	0	-27 520	0
Dividendid	0	0	0	-470 000	-470 000
31.12.2017	275 200	27 520	37 761	4 349 635	4 690 116
01.01.2018	275 200	27 520	37 761	-217 042	123 439
Arvestuspõhimõtete muutuse mõju	0	0	0	4 566 677	4 566 677
01.01.2018 (korrigeeritud)	275 200	27 520	37 761	4 349 635	4 690 116
Aruandeaasta kasum	0	0	0	7 414 988	7 414 988
Sissemaksed aktiikapitali	31 228	0	3 168 702	0	3 199 930
Aktiikapitali suurendamine	9 693 572	0	-3 206 463	-6 487 109	0
Dividendid	0	0	0	-1 965 000	-1 965 000
31.12.2018	10 000 000	27 520	0	3 312 514	13 340 034

* Korrigeeritud – vt täpsemalt lisast 6.4

Kuna emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes on kajastatud investeeringud tütarettevõtetesse kapitaliosaluse meetodil, korrigeerimisi tehtud ei ole.

Erinevus konsolideeritud ja konsolideerimata omakapitali vahel tuleneb ICKO ja ICMK negatiivsest omakapitalist. Vt ka lisa 26.

30.4 Rahavoogude aruanne

	2018 EUR	2017 EUR
Äritegevus		
Aruandeaasta kasum	7 414 988	3 046 005
Korrigeerimised maksueelse kasumi neto rahavooga vastavusse viimiseks:		
Amortisatsioonikulu	28 533	17 987
Muud tulud	-730	-6 870
Valuutakursside muutuste mõju	27 197	-21 097
Intressitulu	-2 925 285	-1 549 120
Intressikulu	2 588 271	1 318 963
Netokasum/-kahjum tütarettevõtetest kapitaliosaluse meetodil	-8 958 794	-3 536 526
Rahavood äritegevusest enne varade ja kohustiste muutust	-1 825 820	-730 658
Investoritelt saadud laenud	8 000 693	8 430 075
Investoritele tagasimakstud laenud	-1 001 031	-1 347 495
Antud laenud	-7 581 924	-6 470 000
Klientidele antud laenude tagasimaksed	1 349 990	1 115 633
Muude varade muutus	-652 162	234 753
Muude kohustiste muutus	57 240	91 279
Laekunud intressid	2 238 961	1 448 479
Makstud intressid	-2 488 564	-1 538 957
Rahavood äritegevusest kokku	-1 902 618	1 233 109
Investeeringustegevus		
Põhivara soetamine	-43 641	-4 833
Laekunud dividendid	1 810 371	510 000
Sissemakse tütarettevõtetesse	-800 000	-863 632
Laekumised muudest finantsinvesteeringutest	10 000	0
Tasutud muude finantsinvesteeringute eest	-255 646	0
Rahavood investeeringustegevusest kokku	721 084	-358 465
Finantseerimistegevus		
Aktsiakapitali suurendamine	3 199 930	0
Makstud dividendid	-1 965 000	-470 000
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	1 234 930	-470 000
Raha ja rahalähendite muutus	53 396	404 644
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses	627 479	201 738
Valuutakursside muutuste mõju	-27 197	21 097
Raha ja rahalähendite muutus	53 396	404 644
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	653 678	627 479
	31.12.2018	31.12.2017
Raha ja rahalähendid:		
Sularaha	0	0
Piiranguteta arvelduskonto	653 678	627 479

31 Kasumi jaotamise ettepanek

IuteCredit Europe AS-i juhatus teeb aktsionäridele ettepaneku kanda kasum jaotamata kasumisse järgmiselt:

Ettevõtte jaotamata kasum

Jaotamata kasum seisuga 31.12.2018	2 284 397 €
Kohustuslik reservkapital	370 749 €
Dividendide väljamaksmine	-2 500 000 €
Jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist	155 147 €

32 Juhatuse allkirjad 2018. majandusaasta aruandele

Ettevõtte juhatus on kinnitanud 2018. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Juhatuse koostatud aastaaruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja sõltumatu vandeaudiitori aruandest. Ettevõtte nõukogu on aastaaruande läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

19. veebruar 2019

Tarmo Sild

Juhatuse liige

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS luteCredit Europe aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS luteCredit Europe ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2018 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 19. veebruar 2019

Olesia Abramova
Vandeauditiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Liisi Semjonov
Vandeauditiitori number 682

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	0		Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6229177
Faks	+372 6400260
E-posti aadress	kristel.kurvits@iutecredit.com